

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านการคุมกำเนิด			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
อาชีพหลักของบิดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	12 (8.3)	111 (76.6)	22 (15.2)	145 (100)
ค้าขาย	7 (15.2)	32 (69.6)	7 (15.2)	46 (100)
รับจ้างทั่วไป	4 (6.7)	48 (80.0)	8 (13.3)	60 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	8 (9.8)	66 (80.5)	8 (9.8)	82 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	-	2 (66.7)	1 (13.3)	3 (100)
อื่น ๆ	1 (14.3)	6 (85.7)	-	7 (100)
อาชีพหลักของมารดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	13 (8.8)	113 (76.9)	21 (14.3)	147 (100)
ค้าขาย	10 (12.7)	62 (78.5)	7 (8.9)	79 (100)
รับจ้างทั่วไป	3 (5.8)	41 (78.8)	8 (15.4)	52 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	4 (12.5)	24 (75.0)	4 (12.5)	32 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	-	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (100)
อื่น ๆ	2 (6.9)	23 (79.3)	4 (13.8)	29 (100)
ความเพียงพอของรายได้				
พอใช้	2 (18.5)	193 (78.5)	32 (13.0)	246 (100)
ไม่พอใช้	9 (11.2)	59 (73.8)	12 (15.0)	80 (100)
เหลือเก็บ	2 (10.5)	14 (73.7)	3 (15.8)	19 (100)
ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ไม่ดื่ม	3 (9.1)	27 (81.8)	3 (9.1)	33 (100)
ดื่มบางครั้ง	26 (9.0)	219 (76.0)	43 (44.9)	288 (100)
ดื่มเป็นประจำ	3 (11.5)	22 (84.6)	1 (3.8)	26 (100)
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูด และปรึกษา ปัญหาส่วนตัวบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	9 (6.5)	107 (79.0)	20 (14.5)	138 (100)
ญาติ	2 (25.0)	5 (62.5)	1 (12.5)	8 (100)
พี่น้อง	1 (5.3)	16 (84.2)	2 (10.5)	19 (100)
เพื่อน	13 (11.7)	83 (74.8)	15 (13.5)	111 (100)
คู่รัก แฟน	5 (10.5)	38 (77.6)	6 (12.2)	49 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	2 (10.5)	15 (78.9)	2 (10.5)	19 (100)
อื่น ๆ	-	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านการคุมกำเนิด			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูดและปรึกษา ปัญหาเรื่องเพศบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	2 (15.4)	10 (76.9)	1 (7.7)	13 (100)
ญาติ	-	3 (100)	-	3 (100)
พี่น้อง	-	5 (100)	-	5 (100)
เพื่อน	21 (8.8)	182 (76.2)	36 (15.1)	239 (100)
คู่รัก แฟน	5 (11.9)	33 (78.6)	4 (9.5)	42 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	3 (7.0)	34 (79.1)	6 (14.0)	13 (100)
อื่น ๆ	1 (50.0)	1 (50.0)	-	2 (100)
แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศ ศึกษา				
โทรทัศน์	26 (9.3)	215 (76.8)	39 (13.9)	280 (100)
วิทยุ	13 (12.0)	80 (74.1)	15 (13.9)	108 (100)
วิดีโอ ภาพยนตร์**	26 (9.1)	221 (77.5)	38 (13.3)	285 (100)
เพื่อน**	22 (9.3)	182 (76.8)	33 (13.9)	237 (100)
บิดา มารดา	4 (12.1)	23 (69.7)	6 (18.2)	33 (100)
ญาติ พี่น้อง	3 (9.7)	24 (77.4)	4 (12.9)	31 (100)
อื่น ๆ	3 (13.6)	18 (81.8)	1 (4.5)	22 (100)
ท่านเคยมีคนรัก (แฟน/ คู่นอน)**				
เคย	28 (11.2)	189 (75.6)	33 (13.2)	250 (100)
ไม่เคย	4 (4.2)	79 (82.3)	13 (13.5)	96 (100)
ท่านเคยมีประสบการณ์ร่วมเพศ**				
เคย	28 (11.2)	189 (75.6)	33 (13.2)	250 (100)
ไม่เคย	4 (4.2)	79 (82.3)	13 (13.5)	96 (100)

* p<0.05, **p<0.01 ***p <0.001

จากตาราง 4.24 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการคุมกำเนิดของนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษาพบว่า สถานที่พักอาศัยขณะศึกษาโดยพักกับบิดา มารดา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษา โดยได้รับจากวิดีโอ ภาพยนตร์ และจากเพื่อน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อีกทั้งการเคยมีคนรัก (แฟน คู่นอน) และการเคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ยังมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการคุมกำเนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการคุมกำเนิด

ตาราง 4.25 ร้อยละของการรับรู้ด้านการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
อายุ				
15 - 19	19 (17.6)	51 (47.2)	38 (35.2)	108 (100)
20 - 24	32 (21.6)	84 (56.8)	32 (21.6)	148 (100)
25 - 29	21 (23.1)	568 (61.5)	14 (15.4)	91 (100)
สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา				
บิดา มารดา	31 (20.1)	80 (51.9)	43 (27.9)	154 (100)
ญาติ	2 (16.7)	7 (58.3)	3 (25.0)	12 (100)
บ้านเพื่อน	-	4 (80.0)	1 (20.0)	5 (100)
บ้านเช่ากับเพื่อน*	28 (28.0)	56 (56.0)	16 (16.0)	100 (100)
บ้านเช่าตามลำพัง	5 (25.0)	13 (65.0)	2 (10.0)	20 (100)
หอพักชาย	5 (19.2)	10 (38.5)	11 (42.3)	26 (100)
หอพักรวม	9 (16.1)	37 (66.1)	10 (17.9)	56 (100)
อื่น ๆ	-	6 (75.0)	2 (25.0)	8 (100)
สถานภาพสมรสของบิดา มารดา				
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	57 (20.6)	153 (55.2)	67 (24.2)	277 (100)
บิดามารดาแยกกันอยู่				
โดยไม่ได้หย่าร้าง	2 (13.3)	8 (53.3)	5 (33.3)	15 (100)
บิดามารดาหย่าร้างกัน	6 (28.6)	11 (52.4)	4 (19.0)	21 (100)
บิดาเสียชีวิต	5 (21.7)	13 (56.5)	5 (21.7)	23 (100)
มารดาเสียชีวิต	-	-	-	-

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านการตั้งครุฑที่ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
อาชีพหลักของบิดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	26 (17.9)	80 (55.2)	39 (26.9)	145 (100)
ค้าขาย	14 (30.4)	25 (54.3)	7 (15.2)	46 (100)
รับจ้างทั่วไป	13 (21.7)	31 (51.7)	16 (26.7)	60 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	15 (18.3)	49 (59.8)	18 (22.0)	82 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	-	3 (100)	-	3 (100)
อื่น ๆ	2 (28.6)	3 (42.9)	2 (28.6)	7 (100)
อาชีพหลักของมารดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	23 (15.6)	82 (55.8)	42 (28.6)	147 (100)
ค้าขาย	22 (27.8)	41 (51.9)	16 (20.3)	79 (100)
รับจ้างทั่วไป	11 (21.2)	27 (51.9)	14 (26.9)	52 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	10 (31.3)	16 (50.0)	6 (18.8)	32 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	-	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (100)
อื่น ๆ	4 (13.8)	22 (75.9)	3 (10.3)	29 (100)
ความเพียงพอของรายได้				
พอใช้	48 (19.5)	137 (55.7)	61 (24.8)	246 (100)
ไม่พอใช้	18 (22.5)	45 (56.3)	17 (21.3)	80 (100)
เหลือเก็บ	5 (26.3)	8 (42.1)	6 (31.6)	19 (100)
ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ไม่ดื่ม	3 (9.1)	18 (54.5)	12 (36.4)	33 (100)
ดื่มบางครั้ง	61 (21.2)	159 (55.2)	68 (23.6)	288 (100)
ดื่มเป็นประจำ	8 (30.8)	14 (53.8)	4 (15.4)	26 (100)
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูดและปรึกษา ปัญหาส่วนตัวบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	26 (18.8)	72 (52.2)	40 (29.0)	138 (100)
ญาติ	2 (25.0)	5 (62.5)	1 (12.5)	8 (100)
พี่น้อง	3 (15.8)	12 (63.2)	4 (21.1)	19 (100)
เพื่อน	24 (21.6)	67 (60.4)	20 (18.0)	111 (100)
คุรรัก แฟน	11 (22.4)	24 (49.0)	14 (28.6)	49 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	4 (21.1)	10 (52.6)	5 (26.3)	19 (100)
อื่น ๆ	2 (66.7)	1 (33.3)	-	3 (100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูดและปรึกษา ปัญหาเรื่องเพศบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	4 (30.8)	6 (46.2)	3 (23.1)	13 (100)
ญาติ	-	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (100)
พี่น้อง	2 (40.0)	2 (40.0)	1 (20.0)	5 (100)
เพื่อน	18 (21.4)	133 (55.6)	58 (24.3)	239 (100)
คูรัก แฟน	9 (21.4)	23 (54.8)	10 (23.8)	42 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	8 (18.6)	25 (58.1)	10 (23.3)	13 (100)
อื่น ๆ	1 (5.0)	-	1 (50.0)	2 (100)
แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศ ศึกษา				
โทรทัศน์	55 (19.9)	156 (55.7)	69 (24.6)	280 (100)
วิทยุ	20 (18.5)	57 (52.8)	31 (28.7)	108 (100)
วิดีโอ ภาพยนตร์	65 (22.8)	155 (54.4)	65 (22.8)	285 (100)
หนังสือพิมพ์	29 (16.9)	97 (56.4)	46 (26.7)	172 (100)
เพื่อน	52 (21.9)	132 (55.7)	53 (22.4)	237 (100)
บิดา มารดา *	2 (6.1)	18 (54.5)	13 (39.4)	33 (100)
ญาติ พี่น้อง	4 (12.9)	20 (64.5)	7 (22.6)	31 (100)
อื่น ๆ	5 (22.7)	9 (40.9)	8 (36.4)	22 (100)
ท่านเคยมีคนรัก (แฟน/ คู่นอน)**				
เคย	55 (22.0)	141 (56.4)	54 (21.6)	250 (100)
ไม่เคย	17 (17.7)	49 (51.0)	30 (31.3)	96 (100)
ท่านเคยมีประสบการณ์ร่วมเพศ				
เคย	55 (22.0)	141 (56.4)	54 (21.6)	250 (100)
ไม่เคย	17 (17.7)	49 (51.0)	30 (31.3)	96 (100)

* p<0.05, **p<0.01 ***p <0.001

จากตาราง 4.25 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้งของนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา พบว่า อายุ และสถานที่พักอาศัยขณะศึกษา โดยพักบ้านเช่ากับเพื่อน

มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากบิดา มารดา ก็มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน และการเคยมีคนรัก (แฟน คู่นอน) ก็ยังมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้งที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง

ตาราง 4.26 ร้อยละของการรับรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
อายุ				
15 - 19	14 (13.0)	75 (69.4)	19 (17.6)	108 (100)
20 - 24	24 (16.2)	92 (62.2)	32 (21.6)	148 (100)
25 - 29	13 (14.3)	57 (62.6)	21 (23.1)	91 (100)
สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา				
บิดา มารดา	17 (11.0)	98 (63.6)	39 (25.3)	154 (100)
ญาติ	5 (41.7)	2 (16.7)	5 (41.7)	12 (100)
บ้านเพื่อน	-	4 (80.0)	1 (20.0)	5 (100)
บ้านเช่ากับเพื่อน**	19 (19.0)	67 (67.0)	14 (14.0)	100 (100)
บ้านเช่าตามลำพัง	2 (10.0)	16 (80.0)	2 (10.0)	20 (100)
หอพักชาย	2 (7.7)	18 (69.2)	6 (23.1)	26 (100)
หอพักรวม	8 (14.3)	39 (69.6)	9 (16.1)	56 (100)
อื่นๆ	-	4 (50.0)	4 (50.0)	8 (100)
สถานภาพสมรสของบิดา มารดา				
บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	41 (14.8)	183 (66.1)	53 (19.1)	277 (100)
บิดามารดาแยกกันอยู่				
โดยไม่ได้หย่าร้าง	2 (13.3)	8 (53.3)	5 (33.3)	15 (100)
บิดามารดาหย่าร้างกัน	3 (14.3)	13 (61.9)	5 (23.8)	21 (100)
บิดาเสียชีวิต	4 (17.4)	14 (60.9)	5 (21.7)	23 (100)
มารดาเสียชีวิต	1 (11.1)	6 (66.7)	2 (22.2)	9 (100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
อาชีพหลักของบิดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	20 (13.8)	97 (66.9)	28 (19.3)	145 (100)
ค้าขาย	6 (13.0)	30 (65.2)	10 (21.7)	46 (100)
รับจ้างทั่วไป	12 (20.0)	38 (63.3)	10 (16.7)	60 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	11 (13.4)	52 (64.3)	19 (23.2)	82 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	1 (33.3)	1 (33.3)	1 (33.3)	3 (100)
อื่น ๆ	-	3 (42.9)	4 (57.1)	7 (100)
อาชีพหลักของมารดา				
ทำสวน ทำนา ทำไร่	22 (15.0)	95 (64.6)	30 (20.4)	147 (100)
ค้าขาย	9 (11.4)	18 (60.8)	22 (27.8)	79 (100)
รับจ้างทั่วไป	8 (15.4)	35 (67.3)	9 (17.3)	52 (100)
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	5 (15.6)	23 (71.9)	4 (12.5)	32 (100)
พนักงานบริษัท ร้านค้า	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)	4 (100)
อื่น ๆ	5 (17.2)	18 (62.1)	6 (20.6)	29 (100)
ความเพียงพอของรายได้				
พอใช้	33 (13.4)	155 (63.0)	58 (23.6)	246 (100)
ไม่พอใช้	16 (20.0)	52 (65.0)	12 (15.0)	80 (100)
เหลือเก็บ	2 (10.5)	15 (78.9)	2 (10.5)	19 (100)
ลักษณะชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่				
ชุมชนมีลักษณะดี	50 (14.7)	218 (64.1)	72 (21.2)	340 (100)
ชุมชนแออัด สลัม				
มียาเสพติด	1 (16.7)	5 (83.3)	-	6 (100)
ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์				
ไม่ดื่ม	1 (3.0)	27 (81.8)	5 (15.2)	33 (100)
ดื่มบางครั้ง	40 (13.9)	184 (63.9)	64 (22.2)	288 (100)
ดื่มเป็นประจำ	10 (38.5)	13 (50.0)	3 (11.5)	26 (100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูด และปรึกษา ปัญหาส่วนตัวบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	21 (15.2)	89 (64.5)	28 (20.3)	138 (100)
ญาติ	1 (12.5)	7 (87.5)	-	8 (100)
พี่น้อง	3 (15.8)	12 (63.2)	4 (21.1)	19 (100)
เพื่อน	16 (14.4)	73 (65.8)	22 (19.8)	111 (100)
คูรัก แฟน	7 (14.3)	28 (57.1)	14 (28.6)	49 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	3 (15.8)	13 (68.4)	3 (15.8)	19 (100)
อื่นๆ	-	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (100)
บุคคลแรกที่ท่านมักไปพูดและปรึกษา ปัญหาเรื่องเพศบ่อยที่สุด				
บิดา มารดา	4 (30.8)	8 (61.5)	1 (7.7)	13 (100)
ญาติ	-	2 (66.7)	1 (33.3)	3 (100)
พี่น้อง	1 (20.0)	3 (60.0)	1 (20.0)	5 (100)
เพื่อน	32 (13.4)	156 (65.3)	51 (21.3)	239 (100)
คูรัก แฟน	8 (19.0)	22 (52.4)	12 (28.6)	42 (100)
ไม่เคยปรึกษาใคร	5 (11.6)	32 (74.4)	6 (28.6)	13 (100)
อื่นๆ	1 (50.0)	1 (50.0)	-	2 (100)
แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสาร เรื่องเพศศึกษา				
โทรทัศน์**	38 (13.7)	182 (65.0)	60 (21.4)	280 (100)
วิทยุ	16 (14.8)	71 (65.7)	21 (19.4)	108 (100)
วิดีโอ ภาพยนตร์	44 (15.4)	180 (63.2)	61 (21.4)	285 (100)
หนังสือพิมพ์	28 (16.3)	109 (63.4)	35 (20.3)	172 (100)
เพื่อน**	37 (15.6)	150 (63.3)	50 (21.1)	237 (100)
บิดา มารดา	6 (18.2)	21 (63.6)	6 (18.2)	33 (100)
ญาติ พี่น้อง	4 (12.9)	20 (64.5)	7 (22.6)	31 (100)
อื่นๆ	4 (18.2)	12 (54.5)	6 (27.3)	22 (100)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์			รวม
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	
ท่านเคยมีคนรัก (แฟน/ คู่สมรส)				
เคย	39 (15.6)	156 (62.4)	55 (22.0)	250 (100)
ไม่เคย	12 (12.5)	67 (69.8)	17 (17.7)	96 (100)
ท่านเคยมีประสบการณ์ร่วมเพศ				
เคย	39 (15.6)	156 (62.4)	55 (22.0)	250 (100)
ไม่เคย	12 (12.5)	67 (69.8)	17 (17.3)	96 (100)

* p<0.05, **p<0.01 ***p <0.001

จากตาราง 4.26 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา พบว่า สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา โดยพักบ้านเช่ากับเพื่อน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศศึกษา โดยได้รับจากโทรทัศน์ และเพื่อนก็ยังมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของนักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01กับการรับรู้ต่อความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์

บทที่ 5

รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการรับผิดชอบ เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ใน 4 ด้านคือ ด้านพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ การคุมกำเนิด และด้านการตั้งครรรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง ได้ใช้ข้อมูลซึ่งเป็นผลจากการวิจัยเชิงสำรวจตามที่ระบุไว้ในบทที่ 4 ร่วมกับการทบทวนองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานคิดในการพัฒนารูปแบบและเนื้อหา ซึ่งรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายในการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นครั้งนี้มีกรอบดังนี้คือ

5.1 แนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบในการส่งเสริมบทบาทชายต่อการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดกระบวนการกลุ่มแนวสตรีนิยม (กลุ่มสัมพันธ์ หรือผลผลิตกลุ่ม) ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่ม

5.2 เป้าหมายของกิจกรรม

การเปลี่ยนแปลงในแง่มุมมองต่าง ๆ ของสมาชิกกลุ่มที่ส่งเสริมการกดขี่ครอบงำ การเอารัดเอาเปรียบระหว่างเพศชายที่มีต่อเพศหญิงในประเด็นอนามัยการเจริญพันธุ์ และเน้นการส่งเสริมความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

5.3 การปฏิบัติตามรูปแบบ มีหลักในการดำเนินการว่า

5.3.1 ตระหนักเสมอว่า กิจกรรมที่นำมาใช้กับกลุ่มจะทำให้ผู้หญิงได้ใช้ประโยชน์ มีสิทธิโอกาส อำนาจเพิ่มขึ้น และไม่ผลิตซ้ำ ซึ่งความไม่เสมอภาคทางเพศ

5.3.2 บทบาทของผู้นำกลุ่ม (ผู้ดำเนินการ) พยายามไม่ให้เกิดความแตกต่างของสมาชิก

ภายในกลุ่ม ช่วยสร้างความเสมอภาคทางเพศในลักษณะต่าง ๆ เช่น ช่วยสมาชิกให้มีการวิเคราะห์ความเป็นเพศ เข้าใจกระบวนการสร้างความเป็นเพศ เพื่อจะลดความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ ช่วยสร้างจิตสำนึกให้แก่สมาชิกกลุ่มให้ตระหนักถึงการกดขี่ครอบงำ ถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศของเพศหญิงที่เกิดจากอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ และดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงความไม่เสมอภาคทางเพศ เช่น การปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อผิด ๆ เกี่ยวกับเพศ การเปลี่ยนอำนาจและความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศในกลุ่ม

5.3.3 บทบาทของสมาชิกกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะถูกคาดหวังว่าจะวิเคราะห์ปัญหาการกดขี่ระหว่างเพศ การมีความคิดเพศนิยมในกลุ่ม โดยเชื่อมโยงปัญหาเหล่านี้กับอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ และโครงสร้างของสังคมในระดับต่าง ๆ โดยระบุประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความเป็นเพศที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหรือแก้ไข หรือจัดให้หมดสิ้นไป ซึ่งกลุ่มต้องร่วมมือกันปรับเปลี่ยนระบบคิด พฤติกรรม และการปฏิบัติให้ปลอดจากอคติทางเพศ และส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ

5.3.4 ด้านกระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการที่สมาชิกกลุ่มต่างแลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นความเป็นเพศ และเป็นกระบวนการสนทนาแลกเปลี่ยน (Dialogical Process) โดยระหว่างสมาชิกกับสมาชิกแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มุมมอง ความเชื่อ ความหมายต่าง ๆ ในเรื่องความเป็นเพศ (Gender) ระหว่างกัน ร่วมกันวิเคราะห์และหาทางออกในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับความเป็นเพศเดียวกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างมีความรู้ ประสบการณ์ที่แตกต่าง แต่เท่าเทียม เช่น ประสบการณ์ในเรื่องของการกดขี่ครอบงำทางเพศ การเอารัดเอาเปรียบระหว่างเพศ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต่างก็มี เป้าหมายร่วมกันที่จะลดหรือขจัดความอยุติธรรมทางเพศเพื่อที่จะยุติอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่อันเป็นจุดหมายปลายทาง

5.4 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมในรูปแบบ

ซึ่งรูปแบบหรือกิจกรรมในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายคือ "สิ่งที่สมาชิกกระทำหรือแสดงออก ทั้งโดยคำพูด (Verbal) และการกระทำ (Action) เพื่อสนองตอบต่อความต้องการ ความสนใจ ปัญหา ความจำเป็น ประสบการณ์ ความสามารถ ทักษะ ฯลฯ ของสมาชิกเหมาะสมกับสภาพการณ์ของกลุ่ม และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม"

วัตถุประสงค์หลักของกิจกรรม

5.4.1 เพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก โดยมุ่งเน้นส่งเสริมสมาชิกกลุ่มให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น

5.4.2 เพื่อการเผชิญปัญหาหรือวิกฤตการณ์และป้องกันปัญหา โดยการใช้ความรู้ข่าวสาร ข้อมูลที่จำเป็นแก่สมาชิกกลุ่มเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ และตัดสินใจหาทางเลือกแก้ปัญหา นั้น ๆ การพัฒนาศักยภาพในการคิด วิเคราะห์หรือพัฒนาทักษะทางสังคมที่จะเป็นเครื่องมือในการเผชิญและป้องกันปัญหาและป้องกันปัญหาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหา

5.4.3 เพื่อการเรียนรู้และพัฒนา โดยให้สมาชิกสร้างกระบวนการเรียนรู้ การตัดสินใจร่วมกัน พัฒนาคูณิภาวะของสมาชิก เพิ่มโอกาสให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาตัวเองในด้าน ทักษะ ประสบการณ์ ร่วมกันหาข้อยุติความขัดแย้ง

5.4.4 เพื่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างความเป็นธรรม ในทิศทางที่จะสร้างความเสมอภาค

5.5 กระบวนการภายในกลุ่ม

5.5.1 การกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม (Goal Determination) เพื่อที่จะกำหนดจุดหมาย ปลายทางที่ต้องการจะไปให้ถึงร่วมกัน

5.5.2 การทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม (Goal Pursuit)

5.5.3 การขัดเกลากลุ่ม (Group Socialization) และการปฏิบัติตามค่านิยม (Values)

5.5.4 การตัดสินใจของกลุ่ม (Decision-making)

5.5.5 การปรับเปลี่ยนบทบาทของสมาชิก (Role Differentiation)

5.6 รายละเอียดของกิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ อนามัยการเจริญพันธุ์

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างหญิงชายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ
2. เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็นระหว่างสมาชิก ภายในกลุ่ม
3. เพื่อให้นักศึกษาชายตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการ เจริญพันธุ์
4. เพื่อพัฒนารูปแบบในการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับ อนามัยการเจริญพันธุ์

5. เพื่อให้ทั้ง 2 เพศ ทราบบทบาทของตนเองตามความคาดหวังของสังคมและเพศตรงข้าม เพื่อนำไปสู่การเข้าใจ และการปฏิบัติ

เนื้อหา ประกอบด้วยการเรียนรู้จากกระบวนการกลุ่มระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในด้านต่าง ๆ คือ

1. รูปแบบความสัมพันธ์แบบต่าง ๆ
2. ความแตกต่างระหว่างหญิงชาย
3. ความสัมพันธ์ชายหญิง
4. ความคาดหวังของตนเองและคนใกล้ชิดที่มีความสัมพันธ์กัน
5. ความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย
6. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์
7. การเรียนรู้เรื่องการจัดการความสัมพันธ์ของตนเองกับคนอื่น ๆ
8. การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในความสัมพันธ์ที่มี
9. การรู้จักสิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่นในการดำเนินชีวิต
10. การตัดสินใจและการรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ
11. การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

กิจกรรมประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 ความคาดหวังของผู้หญิงที่มีต่อผู้ชายเกี่ยวกับบทบาททางเพศ และความ ต้องการต่อการรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

เนื้อหา

บทบาททางเพศเกิดจากการที่สังคมแต่ละแห่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ชุดเกลาทางสังคม อันนำไปคนปฏิบัติไปในทิศทางต่าง ๆ กัน ตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อ สถานภาพหญิงและชาย โดยที่เพศหญิงมักจะมีสถานภาพด้อยกว่าเพศชายเสมอ เช่นผู้ชายต้อง เก่งในเรื่องทางเพศ และสามารถมีเมียพร้อมกันหลายคนได้ ในขณะที่เพศหญิงต้องรักษาวล สงวนตัว ไม่สามารถแสดงออกได้ถึงความต้องการทางเพศ เป็นความคิด ความเชื่อ ความพอใจ ความภาคภูมิใจของผู้ชายที่นำไปสู่การประพฤติสำสอนทางเพศโดยไม่สนใจความรู้สึกของผู้หญิง

อีกทั้งภาระในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์มักจะตกอยู่กับผู้หญิงซึ่งพฤติกรรมทางเพศของผู้ชายนี้จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาวะสุขภาพอนามัยการเจริญพันธุ์ของผู้หญิง

กิจกรรม

จัดกระบวนการสนทนากลุ่มในนักศึกษาหญิงจำนวน 10 คน โดยสมาชิกในกลุ่มมีทั้งผู้ที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ และผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ดำเนินการสนทนากลุ่มโดยผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นนักศึกษาหญิงที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย ความคาดหวังต่อเพศตรงข้าม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ผู้นำกลุ่มดำเนินการกระบวนการกลุ่มโดยกระตุ้นให้สมาชิกแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่อไปนี้

1. ผู้หญิงและผู้ชายควรปฏิบัติตัวอย่างไร และปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามอย่างไร
2. มีอะไรบ้างที่ผู้ชายปฏิบัติและผู้หญิงไม่เข้าใจ
3. สิ่งที่ยากให้ผู้ชายปฏิบัติต่อผู้หญิง ทั้งในสถานภาพทั่วไป และในฐานะคู่รัก
4. ความคาดหวังต่อการให้ผู้ชายต่อการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ใน 4 ประเด็น คือพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง
5. ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการกลุ่มมาเป็นข้อมูลสะท้อนกลับให้นักศึกษาชายในกลุ่มทดลองได้ทราบในกิจกรรมการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ และการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม
2. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ

บทบาททางเพศ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกลุ่ม นักศึกษาหญิง

3. เพื่อสร้างเครือข่ายนักศึกษาหญิงในการเข้าร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ครั้งต่อไป

การวัดและประเมินผล

บรรยากาศระหว่างดำเนินกิจกรรม

บรรยากาศในการสนทนาทุกคนให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เมื่อถามคำถามในเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมจะสมาชิกกลุ่มมีบางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เนื่องจากมีความรู้สึกเสียใจกับพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน อีกทั้งไม่อยากจะให้สมาชิกคนอื่นได้รับรู้ เนื่องจากเพิ่งจะอยู่เป็นคู่กับคนรักได้ไม่นาน ในส่วนผู้หญิงที่คบกับคู่รักเป็นเวลานาน จะกล้าที่จะเปิดเผย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีสมาชิกคนหนึ่งกล้าเปิดเผยประสบการณ์ของตนก็สร้างบรรยากาศให้กับคนอื่นกล้าที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น สมาชิกทุกคนตั้งใจฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยเฉพาะเกี่ยวกับความรู้สึกทางเพศที่ผู้หญิงทุกคนต่างคิดว่าผู้หญิงมีความต้องการทางเพศน้อยกว่าผู้ชาย ผู้หญิงอยากได้รับความรัก ความอบอุ่นจากผู้ชายมากกว่าการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งบางครั้งไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ส่วนผู้หญิงที่ยอมมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเนื่องจากความรัก และประเด็นที่ผู้หญิงให้ความสนใจกันมากคือเมื่อเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จะมีทางออกอย่างไร เนื่องจากมีผู้หญิงที่เคยมีประสบการณ์ทำแท้งมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผลจากการทำกิจกรรม

1. สมาชิกซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาหญิงได้เรียนรู้ประสบการณ์ และข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันในประเด็นการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม และได้ตระหนักถึงผลการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เช่นการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จากประสบการณ์ตรงของสมาชิกกลุ่ม

2. ได้ประเด็นเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้หญิงต่อการปฏิบัติตัวของผู้ชาย ซึ่งจะได้นำไปใช้ในกิจกรรมครั้งต่อไป

3. ผู้หญิงที่มีคู่รักได้แนวทางในการอยู่ด้วยกันกับคู่รักเพิ่มมากขึ้น เพราะบางเรื่องเกี่ยวกับเรื่องเพศผู้หญิงไม่กล้าที่จะปรึกษากัน และมีแนวทางที่จะแก้ปัญหาในเรื่องเพศ
4. ผู้หญิงที่ยังไม่มีคนรักได้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการอยู่เป็นคู่ของชายหญิง ทำให้มีความคิดรอบคอบก่อนกระทำ

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีแบบสอบถามหรือแบบประเมินให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่มครั้งต่อไป
2. ควรมีสื่อประกอบการให้ความรู้ซึ่งจะได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
3. สมาชิกภายในกลุ่มที่มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูลข่าวสารควรมีลักษณะที่หลากหลาย เช่นผู้ที่มีความรู้สึกถูกผู้ชายเอาเปรียบในความสัมพันธ์

กิจกรรมครั้งที่ 2 ความแตกต่างระหว่างหญิง ชาย

เนื้อหา

ในสังคมของมนุษย์เราประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นการอยู่ร่วมกันในโลกกว้าง เราจึงไม่สามารถที่จะแยกเพศชายและเพศหญิงออกจากกันได้ ในการดำเนินชีวิตของคนเราตั้งแต่ในระดับครอบครัวที่มีเพศชายเพศหญิงอยู่ด้วยกันเพียงไม่กี่คน ไปจนถึงในสังคมที่กว้างขึ้นเช่นในโรงเรียน ในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือในประเทศ เราก็ต้องมีการพบปะซึ่งกันและกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นการอยู่ในสังคม ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่สมควรเหมาะสมที่พึงปฏิบัติต่อกันในสังคม และต้องยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมส่วนใหญ่อยึดถือปฏิบัติกันเพื่อความสงบสุขของสังคม

ความเป็นชายและหญิง ไม่มีเพศใดเด่นหรือด้อยกว่ากัน อาจมีความแตกต่างกันบ้างในบางประการแต่หากนำจุดแตกต่างของแต่ละฝ่ายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ก็จะเสริมคุณค่าให้กับตนเองมากขึ้น และการเรียนรู้ลักษณะของเพศชายและเพศหญิงก็จะทำให้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างแห่งเพศได้

เพศชายและเพศหญิงตั้งแต่เด็กจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะมีความแตกต่างกัน บางประการซึ่งไม่เพียงแต่จะแตกต่างกันในเรื่องทางเพศเท่านั้นแต่เป็นความแตกต่างที่กำหนดชีวิต ถึงลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิง เช่น เราอาจจะสังเกตได้จากการเลี้ยงดูบุตรของ พ่อ แม่ หากเป็นบุตรชายมักจะได้รับการเลี้ยงดูให้มีลักษณะแข็งแกร่ง และหากเป็นบุตรหญิงมักจะ ได้รับการเลี้ยงดูให้มีลักษณะอ่อนหวานเรียบร้อย งานบางอย่างจะเหมาะสมสำหรับเพศชาย และ บางอย่างก็จะเหมาะสมกับเพศหญิง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีลักษณะความแตกต่างอื่น ๆ ของเพศ ชายและเพศหญิง ได้แก่

- ลักษณะภายนอก เช่น ผม หนวด เครา การแต่งกาย
- น้ำเสียง กิริยาท่าทาง
- พละกำลัง การทำงาน การเล่น (ของเด็กชาย เด็กหญิง)
- อวัยวะที่บอเพศ เช่น อวัยวะเพศ หน้าอก
- ความรู้สึกทางเพศ

แต่เพศชายและเพศหญิงก็มีความเสมอกันหรือเท่าเทียมกันในสังคมในเรื่องดังนี้

- มีความเสมอภาคกันในสังคม มีศักดิ์ศรีเสมอกัน แต่ละเพศมีจุดเด่นไม่เหมือนกัน แต่ ต่างก็มีจุดเด่นของตน
- มีสิทธิเท่าเทียมกันในการเลือกกระทำ ในการตัดสินใจ การประกอบอาชีพ ถึงแม้เพศ ชายและหญิงจะมีลักษณะบางประการที่แตกต่างกันแต่ทั้งสองเพศพึงมีบทบาทในการประพฤติและ ปฏิบัติเมื่ออยู่ในสังคม ดังนี้
 1. พึงให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามโอกาสและตามความเหมาะสมในความสามารถเช่น เพศชายช่วยเพศหญิงยกของหนักเนื่องจากมีพละกำลังที่แข็งแกร่งกว่า
 2. ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ดูถูกเหยียดหยามกัน
 3. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและไม่นำความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น รวมทั้งรับผิดชอบการกระทำของตนเองที่มีผลกระทบต่อผู้อื่นด้วย
 4. เรียนรู้และเข้าใจตนเองและเพศตรงข้าม
 5. ยอมรับในความแตกต่างระหว่างเพศ
 6. ประพฤติและปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
 7. รู้จักบทบาทหน้าที่ของเพศแห่งตนที่พึงประพฤติปฏิบัติในสังคม
 8. ภาควุมใจ รักในเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งเพศของตน
 9. เพศชายไม่ฉกฉวยโอกาส หรือถือโอกาสเอารัดเอาเปรียบเพศหญิง

10. เพศหญิงควรรักษาวลสงวนตัว ไม่ให้เพศตรงข้ามล่วงละเมิดได้ง่าย
11. ทั้งเพศชายและเพศหญิงพึงระมัดระวังตนเองไม่ให้เกิดความเสียหายมาสู่ตนเอง และผู้อื่นอันเนื่องมาจากการประพฤติที่ไม่เหมาะสม

สิ่งที่สังคมคาดหวังจากเพศชาย

เพศชายและเพศหญิงโดยภาพรวมแล้วมีบทบาทและหน้าที่ในสังคมแตกต่างกันถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้จะไม่มีการแบ่งกันความเป็นเพศชาย-หญิงแล้วก็ตาม แต่สังคมก็ได้กำหนดหรือคาดหวังไว้ว่าเพศไหนควรจะปฏิบัติตัวอย่างไรให้ถูกต้องเหมาะสมในสังคม สิ่งที่สังคมคาดหวังจากเพศชายพอจะมีดังนี้

- เพศชายเป็นเพศที่แข็งแรงและเข้มแข็งควรจะมีความเป็นผู้นำที่ดี แก่เพศหญิงในการกระทำการต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์
- เพศชายควรจะมีสุขภาพ เสียสละ มีน้ำใจต่อคนทุก ๆ เพศ
- เพศชายควรแสดงท่าทาง ลักษณะพฤติกรรมให้สมกับความเป็นชาย ไม่เปี้ยวเบนทางเพศซึ่งเป็นตัวอย่างที่ผิด
- เพศชายควรมีความรับผิดชอบต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองกระทำลงไป ซึ่งแสดงถึงความเป็นชายที่แท้จริง
- ธรรมชาติของผู้หญิงและผู้ชายจะแตกต่างกันทั้งในความรู้สึกนึกคิด และทางด้านร่างกาย อารมณ์และบทบาททางสังคม การรู้จักมารยาทและการวางตนอย่างเหมาะสมจะช่วยให้ปฏิบัติตนตามประเพณีอันดีงาม

การปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศของเพศชาย

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี รู้จักฟังอย่างตั้งใจ เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีธรรมชาติของผู้หญิงชอบพูดเรื่องส่วนตัวทั้งตนเองและผู้อื่นต้องพยายามอดทนฟังเพื่อนหญิงระบายความในใจและแสดงความคิดเห็นตามโอกาสอันควร
2. ลดการคุยโอ้อวดเรื่องความสำเร็จของตนลงบ้าง ไม่ใช่ถ้อยคำที่หยาบคาย ก้าวร้าวรุนแรง เป็นคนมีอารมณ์ขันและใจเย็น
3. ผู้ชายส่วนมากเป็นคนก้าวร้าว ขาดความอดทน ชอบเป็นผู้นำจึงควรระมัดระวังการแสดงออกให้สุภาพเรียบร้อย

4. รู้จักสังเกตการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของผู้หญิง เพื่อจะได้ผ่อนปรนให้เหมาะสม และ
ขอยกย่องเมื่อทำดีไม่เห็นแก่ตัว พยายามทนความจุกจิก หยุ่มหิมนิ ของผู้หญิง
5. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ควรถ่วงผู้หญิงไว้เกินเวลาอันควร
6. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามซึ่งกันและกัน ผู้ชายไม่ควรล่วงเกินผู้หญิง
เพราะผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหาย ไม่พาผู้หญิงไปในทางที่ไม่ควร อันจะก่อให้เกิดการครหานินทาได้

พฤติกรรมแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมของผู้ชายสังคมต้องการ

1. การพูดจาสุภาพ ไม่ทะลึ่งโล莽 ไม่ดูถูกเพศหญิง
2. การควบคุมพฤติกรรมตนเองไม่ให้สับสนหรือสับสนสับสนใด ๆ
3. การควบคุมพฤติกรรมตนเองไม่ให้เที่ยวสถานเริงรมย์ต่าง ๆ
4. การงดการดูทีวี หนังสือไปกับเพื่อนผู้หญิง
5. การควบคุมตนเองไม่ให้สัมผัส กอดจูบ หรือร่วมเพศกับหญิงที่ไม่ใช่ภรรยา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น
ข้อมูลข่าวสารในประเด็นความแตกต่างระหว่างเพศ เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในแนวการปฏิบัติ
2. เพื่อให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงทราบความคาดหวังของเพศตรงข้าม รวมทั้ง
เข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างเพศ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามต่อไป

กิจกรรม

1. ผู้ดำเนินการเริ่มเข้าสู่กิจกรรม โดยบอกวัตถุประสงค์ให้สมาชิกกลุ่มทราบ ซึ่งสมาชิก
ได้แก่ นักศึกษาชายกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และนักศึกษาหญิงซึ่งได้จากกิจกรรมครั้งที่ 1
จำนวน 6 คน
2. ผู้ดำเนินการพูดคุยซักถามนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเกี่ยวกับความแตกต่าง
ระหว่างเพศชายและเพศหญิง และให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่เข้าใจ
เพศตรงข้าม

3. ผู้ดำเนินการให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงกล่าวถึงความคาดหวังในการปฏิบัติตัวของเพศตรงข้าม

4. เมื่อนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และข้อมูลข่าวสารเสร็จผู้ดำเนินการสรุปและเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยเน้นถึงบทบาทชายหญิงในประเด็น

4.1 สิ่งที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพึงปฏิบัติตามมารยาทของสังคมและวัฒนธรรมประเพณีที่พึงงามของสังคมไทย

4.2 การรักษาความสัมพันธ์ที่ดี เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะมีให้กัน และความคาดหวังเป็นเรื่องที่มีต่อกันได้ เรื่องที่คาดหวังอาจเหมือนหรือต่างกันได้ การทำได้ตามสิ่งที่คาดหวังหรือไม่เป็นสิ่งที่คนสองคนต้องพูดคุยกัน หากเห็นด้วยกันและเป็นความคาดหวังที่ให้กันได้ ก็จะช่วยให้เกิดผลดีต่อความสัมพันธ์มากขึ้น หากเป็นความคาดหวังที่ไม่เห็นด้วยกัน ก็เป็นเรื่องที่ต้องคุยให้เข้าใจ และอาจต้องมีการปรับระหว่างคนสองคน

5. ผู้ดำเนินการถามความต้องการเนื้อหาในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

บรรยากาศในการดำเนินกิจกรรม

ช่วงแรกของกระบวนการกลุ่มทั้งชายและหญิงในกลุ่มไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มบางคนมีความรู้จักกันมาก่อนทำให้เกิดความเขินอาย โดยเฉพาะผู้หญิงที่อยู่กับคนรัก ผู้ดำเนินกระบวนการกลุ่มจึงได้สร้างบรรยากาศในการสนทนาเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มโดยการพูดเล่น ให้ความมั่นใจถึงการรักษาความลับของข้อมูลการสนทนา ทำให้สมาชิกกลุ่มทั้งชายและหญิงมีการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้หญิงยังไม่กล้าตอบคำถามผู้ชายในประเด็นพฤติกรรมทางเพศ ในขณะที่ประเด็นทั่วไปจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากโดยไม่มีการปิดบัง อย่างไรก็ตามผู้ชายยังให้ความสนใจกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิง เช่นความต้องการทางเพศของผู้หญิง การถึงจุดสุดยอดจากการมีเพศสัมพันธ์ ผู้หญิงต้องการมีเพศสัมพันธ์แบบใด

ผลจากการทำกิจกรรม

1. สมาชิกกลุ่มทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้ทราบความคิดของเพศตรงข้ามเกี่ยวกับการแสดงออกของ และเข้าใจเหตุผลซึ่งการแสดงพฤติกรรมนั้น
2. นักศึกษาทั้งชายและหญิงได้ทราบความคาดหวังของเพศตรงข้ามที่มีต่อตนเองเพื่อนำไปเป็นข้อคิดในการที่จะปฏิบัติตัวต่อไป
3. นักศึกษาหญิงมีความคิดว่าเมื่อคบกันเป็นคู่รักผู้ชายจะเอาเปรียบผู้หญิงคือผู้ชายอยากให้ผู้หญิงอยู่บ้านในขณะที่ผู้ชายออกไปเที่ยวนอกบ้านกับเพื่อนฝูงได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าวเมื่อเกิดการถกเถียงกันและความคิดเห็นทำให้นักศึกษาชายเข้าใจผู้หญิงมากยิ่งขึ้น
4. นักศึกษาหญิงอยากให้ผู้ชายรู้ตัวเองว่าจะปฏิบัติกับผู้หญิงอย่างไร โดยไม่จำเป็นต้องให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายบอก

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากสมาชิกกลุ่มมีจำนวนมากทำให้การนัดหมายค่อนข้างล่าช้ากว่าสมาชิกจะพร้อมทั้งหมด ดังนั้นการทำกิจกรรมครั้งต่อไปจึงได้ปรับเวลานัดเป็นช่วงบ่ายโมง
2. ระยะเวลาที่ทำกลุมนานเกินไปทำให้นักศึกษาบางคนหิวข้าว และเกิดความเบื่อหน่ายซึ่งกิจกรรมครั้งต่อไปได้แก้ปัญหาโดยการมีของว่างบริการขณะทำกิจกรรมกลุ่ม
3. นักศึกษาหญิงที่เข้าร่วมกิจกรรมควรมีปริมาณเท่ากับนักศึกษาชาย
4. ข้อมูลบางอย่างผู้ดำเนินการกลุ่มไม่ได้มีการเตรียมมาก่อนทำให้ไม่สามารถตอบคำถามสมาชิกกลุ่มได้ ซึ่งได้แก้ปัญหาโดยได้บอกกับสมาชิกกลุ่มว่าจะนำข้อมูลมาตอบในการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป
5. คำถามบางคำถามทำให้นักศึกษาหญิงรู้สึกอับอาย ผู้นำกลุ่มควรสามารถที่จะควบคุมกระบวนการกลุ่มให้อยู่ในขอบเขตของวัตถุประสงค์
6. ผู้จัดบันทึกข้อมูลควรมีมากกว่าหนึ่งคนเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากกระบวนการกลุ่มได้อย่างครอบคลุม

กิจกรรมครั้งที่ 3 ความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ต่อการรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

เนื้อหา

พฤติกรรมระหว่างเพศของวัยรุ่นโดยทั่วไปจะเริ่มจากความตึงเครียดกันระหว่างเพศตรงข้าม การปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศและการนัดเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศโดยความตึงเครียดกันระหว่างเพศ คือ มิตรภาพ ความรัก และความสัมพันธ์ทางเพศ ทั้งนี้เพศชายและเพศหญิงจะมีความแตกต่างกันคือ เพศชายอาจจะมองข้ามขั้นตอนของความรักไปได้โดยอาจมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ต้องมีความรักเข้ามาเกี่ยวข้องเลยก็ได้ แต่เพศหญิงต้องเป็นไปตามลำดับขั้นจากมิตรภาพไปสู่ความรัก

จากผลการวิจัยเชิงสำรวจ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งพบว่า การมีคนรัก (แฟน/คู่นอน) ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์และสถานที่พักอาศัยขณะศึกษามีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ผู้วิจัยต้องการยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณ ดังนั้นจึงได้ดำเนินการโดยจัดกระบวนการกลุ่ม โดยมีประเด็นหลัก คือ ความรับผิดชอบเป็นเรื่องสำคัญที่คนสองคนที่มีความสัมพันธ์กัน ควรจะมีให้ต่อกัน การแสดงความรับผิดชอบ คือ การคำนึงถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง และคนที่เรารัก หรือมีความสัมพันธ์ด้วย และช่วยกันทำให้เกิดสิ่งที่คาดหวังร่วมกัน และช่วยกันป้องกันหรือจัดการไม่ให้เกิดสิ่งที่อาจเป็นปัญหา หรือสิ่งที่กลับมาทำร้ายความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน อีกทั้งการเป็นคนให้และเป็นคนรับสะท้อนถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเรา การรู้จักความรู้สึกของคนอื่น การไม่เอาเปรียบกัน

กิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว และบอกวัตถุประสงค์การจัดกระบวนการกลุ่มครั้งนี้
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาชายที่เป็นกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ โดยทั้งสองกลุ่มมีนักศึกษานหญิงร่วมอยู่ด้วย

3. จัดกระบวนการกลุ่มใน 2 กลุ่ม โดยผู้ดำเนินการซึ่งเป็นนักศึกษาชาย 1 คน และ นักศึกษาหญิง 1 คน ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม

4. ผู้ดำเนินการกระตุ้นให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้ชายต่อเพศตรงข้าม ตั้งแต่เริ่มมีปฏิสัมพันธ์เพื่อสะท้อนให้นักศึกษาทราบว่าสิ่งที่ผู้ชายปฏิบัติ หรือคาดว่าจะปฏิบัติต่อเพศตรงข้าม ในสังคมนั้นผู้หญิงคิดเห็นและอยากให้ผู้ชายปฏิบัติอย่างไรในประเด็นนามัยการเจริญพันธุ์ 4 ด้าน

5. ผู้นำกลุ่มสรุปกิจกรรมหลังได้ดำเนินการเสร็จ ในประเด็น

5.1 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงในวัยเรียนมีได้ตั้งแต่รักกัน เป็นแฟนกัน จนถึงมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน และใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่เกิดขึ้น จะมีผลตามมา เช่น หากมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกัน อาจเกิดการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ และอาจเกิดการทำแท้งตามมา หรือใน ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงอาจมีการเลิกรากันได้ แม้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันแล้วดังนั้นความ รับผิดชอบเป็นเรื่องสำคัญที่คนสองคนที่มีความสัมพันธ์กัน ควรจะมีต่อกัน

6. ผู้นำกลุ่มถามความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจและทดสอบความสัมพันธ์
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็น ทศนคติ ในการปฏิบัติตัวต่อเพศหญิง ของนักศึกษาชายทั้ง 2 กลุ่ม
3. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย
4. เพื่อให้นักศึกษาเลือกในการสร้างความสัมพันธ์ที่นอกเหนือจากการใช้ชีวิตคู่ร่วมกันในช่วงวัยรุ่น

การประเมินผล

บรรยากาศในกระบวนการกลุ่ม

เนื่องจากกิจกรรมครั้งนี้ได้แบ่งนักศึกษาชายเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์และกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ โดยมีนักศึกษาหญิงร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์

ในกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ การสนทนาค่อนข้างได้ข้อมูลมากขึ้น นักศึกษามีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น เนื่องจากความสนิทสนมและผู้นำกระบวนการกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ว่าจะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการสนทนา ทำให้นักศึกษาทั้งชายและหญิงกล้าที่จะเล่าประสบการณ์ของตนเอง ทำให้มีการซักถามกันมากโดยเฉพาะนักศึกษาหญิงที่มาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการทำแท้ง นักศึกษาชายจะให้ความสนใจมาก

บรรยากาศในกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ไม่ค่อยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ทำให้บรรยากาศค่อนข้างเงียบ เพราะคำถามหรือประเด็นการสนทนาทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงยังไม่มีประสบการณ์ จึงรู้สึกเขินอายกัน แต่อย่างไรก็ตามผู้นำการกลุ่มเป็นผู้กระตุ้นโดยการถามคำถามเป็นรายบุคคล ทำให้ทุกคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นทั่วถึง

ผลจากการทำกิจกรรม

1. ทศนคติและแนวคิดต่อการปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามของนักศึกษาชายทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายในกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์จะตอบลักษณะที่ให้เกียรติผู้หญิงมากกว่านักศึกษาชายกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายกลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก็ตอบว่าจะไม่รอที่จะมีเพศสัมพันธ์หลังแต่งงาน เมื่อมีโอกาสก็จะมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก

2. นักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นว่าจะสามารถเปลี่ยนทัศนคติซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติตัวของผู้ชายต่อเพศตรงข้ามได้เพราะการที่ผู้หญิงสะท้อนกลับแนวคิดของผู้ชาย นักศึกษาชายจะมีการไตร่ตรองคำตอบมากขึ้นก่อนพูด แต่อย่างไรก็ตามควรมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมครั้งที่ 4 การส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย

เนื้อหา

บทบาทหญิงชายเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพทางกาย พัฒนาการทางความคิด การเรียนรู้ทางสังคม การมีกลุ่มเพื่อนและการมีครอบครัว เพศภาวะไม่ใช่เพียงแต่ลักษณะภายนอกของความเป็นเพศหญิงเพศชายเท่านั้น แต่รวมถึงภาระหน้าที่ความคาดหวังจากผู้อื่นและความคาดหวังที่บุคคลผู้นั้นมีต่อผู้อื่น บทบาทหญิงชายเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อพฤติกรรมทางเพศ และมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางเพศเพศและพฤติกรรมการอนามัยการเจริญพันธุ์ ดังนั้นในการพัฒนาสุขภาพการเจริญพันธุ์ จึงต้องคำนึงถึงความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ และการปฏิบัติของทั้งฝ่ายหญิงและชายพร้อม ๆ กัน และส่งเสริมบทบาทของหญิงชายให้มีความรับผิดชอบต่อสุขภาพการเจริญพันธุ์ ของตนเองและคู่สมรสเพื่อความผาสุกของครอบครัวในที่สุด

ศักยภาพในการสร้างความเสมอภาคเท่าเทียมทางเพศ

สิทธิและความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกันทางเพศ เป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาสุขภาพการเจริญพันธุ์ ทั้งชายและหญิงต้องมีความตระหนักและรับรู้บทบาททางเพศในความเป็นมนุษย์ชนที่เท่ากัน โดยการที่หญิงชายปฏิบัติต่อกันในความเสมอภาคเท่าเทียมทางเพศ ดังนี้

1. ไม่ก้าวร้าวหน้าที่การงานนอกบ้านซึ่งกันและกัน
2. บริกรหาหรือกันเมื่อมีปัญหาของแต่ละฝ่าย หรือเรื่องราวต่าง ๆ ในครอบครัว
3. อำนวยประโยชน์ให้แก่กันและกัน
4. ช่วยกันเลี้ยงดูและอบรมบุตร ไม่ผลักภาระให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
5. ช่วยกันทำงานทุกเรื่องในบ้าน
6. พยายามปรับปรุงตนเอง และยอมรับข้อบกพร่องของอีกฝ่ายหนึ่ง
7. ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่จะทำให้เกิดประชาธิปไตยในครอบครัว

กิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว และบอกวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมครั้งนี้
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิงคืออะไร

2.2 การสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิงต้องทำอย่างไร

2.3 ความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิงมีผลต่อสังคมอย่างไร

3. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงแสดงความคิดเห็นเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอให้สมาชิกกลุ่มทราบ

4. ผู้ดำเนินการสรุปและเพิ่มเติม และถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

บรรยากาศกระบวนการกลุ่ม

บรรยากาศนักศึกษาทั้งหญิงและชายร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูลข่าวสารในลักษณะการโต้แย้งในประเด็นที่แกนนำกลุ่มนำเสนอเนื่องจากการที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดที่ต่างกัน ซึ่งประเด็นที่โต้แย้งกันมากคือการที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบเมื่อมีความสัมพันธ์กันระหว่างหญิงชาย โดยผู้หญิงจะเป็นผู้เสียเปรียบตลอด ในขณะที่นักศึกษาชายบางคนจะมีแนวความคิดสอดคล้องกับผู้หญิงคือผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ และมองว่ามารดาของตนก็เป็นเพศหญิงเช่นกัน

ผลจากการทำกิจกรรม

1. ผู้หญิงจะยอมทุกอย่างเนื่องจากรักผู้ชายถึงแม้ว่าผู้ชายจะไม่มีผู้หญิงอื่น แต่อย่าให้เห็น
2. นักศึกษาหญิงให้ความสำคัญ และอยากทราบว่าในความเป็นจริงแล้วผู้ชายจะรับได้หรือไม่กรณีที่ผู้หญิงเคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อน

3. ทั้งนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายต่างรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมเดียวกันผู้หญิงจะถูกมองว่าเป็นการกระทำไม่เหมาะสม เช่นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ถ้าผู้ชายปฏิบัติจะเป็นเรื่องปกติ

4. ทั้งนักศึกษาหญิงและชายต่างรับรู้ว่าคุณผู้หญิงเป็นผู้เสียหายเมื่อเกิดความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย

5. นักศึกษาชายจะไม่ชอบที่ผู้หญิงดื่มแอลกอฮอล์ โดยจะมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ในขณะที่ผู้หญิงมีความคิดว่าไม่ใช่สิ่งที่เสียหาย แต่อย่างไรก็ตามผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามนักศึกษาชาย

6. นักศึกษาหญิงเห็นด้วยกับแนวความคิดอยู่กันก่อนแต่งงานแต่ผู้ชายต้องไม่ยึดติดกับความบริสุทธิ์ของผู้หญิง
7. ผู้หญิงจะบอกผู้ชายที่จะคบกันว่าตนเคยผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาก่อน แต่ถ้าเคยมีแค่ครั้งหรือสองครั้งจะไม่บอก
8. ผู้ชายและผู้หญิงเริ่มรู้สึกเข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้ชายเริ่มยอมรับในการที่ผู้หญิงและผู้ชายมีสิทธิเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากวงสนทนากว้างเกินไป จึงเกิดกลุ่มย่อยขึ้นขณะดำเนินการ ดังนั้นควรกระจายผู้ดำเนินการกลุ่มคอยกระตุ้นสมาชิกให้สนทนาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
2. สมาชิกแย่งกันแสดงความคิดเห็น และถกเถียงกัน ผู้นำกลุ่มควรสรุปแต่ละประเด็นก่อนที่จะเริ่มประเด็นต่อไป
3. นักศึกษาหญิงมีความคิดว่าการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาชายบางคนไม่ได้เล่าประสบการณ์จริง แต่เป็นการพูดเพื่อรักษาภาพลักษณ์ของตนเองเมื่ออยู่ในกระบวนการกลุ่ม

กิจกรรมครั้งที่ 5 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ทั้ง 4 ด้าน

เนื้อหา

การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และความรับผิดชอบเมื่อมีเพศสัมพันธ์

การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (safe sex) หมายถึง การป้องกันอนามัยส่วนบุคคลในการมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ถุงยางอนามัย เพื่อลดความเสี่ยงในการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น ซิฟิลิส หนองใน รวมทั้งลดโอกาสของความเสี่ยงในอันที่จะติดเชื้อไวรัสให้น้อยที่สุด และเป็นการป้องกันการตั้งครรภ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งผู้ใช้ถุงยางอนามัยจำเป็นต้องทราบวิธีการใช้อย่างถูกวิธีเพื่อความปลอดภัย

การมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพศเดียวกัน หรือต่างเพศในปัจจุบันนับว่าค่อนข้างมีความเสี่ยงมาก เนื่องจากมีโรคที่สามารถติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่มากมาย ซึ่งบางโรคยังไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้นั้นคือโรคเอดส์

ดังนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยนั้นมีความจำเป็นมากเพราะนอกจากเราจะปลอดภัยแล้ว ผู้อื่นที่มีเพศสัมพันธ์กับเราก็มักจะปลอดภัยด้วย โดยการปฏิบัติดังนี้

การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1. หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ
2. หากจำเป็นก็ควรหลีกเลี่ยงการสอดใส่และหลังภายใน
3. จะใช้การจินตนาการช่วยตนเองจะดีกว่า (สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง)
4. ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์
5. รักษาความสะอาดของร่างกายและอวัยวะเพศโดยสม่ำเสมอ
6. ควรหันไปทำกิจกรรมอย่างอื่น ไม่หมกมุ่นเฉพาะเรื่องเพศ เช่น เล่นกีฬา ออกกำลังกาย เป็นต้น
7. ไม่ใช่ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น เช่น ชุดชั้นใน ใบบิดโกน แปรงสีฟัน เป็นต้น
8. ไปพบแพทย์เพื่อตรวจโรคอย่างน้อยเดือนละครั้ง หากใช้ถุงยางอนามัย ถ้าไม่ใช่ควรไปแพทย์ทุก 1-2 สัปดาห์
9. ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ให้บริการทางสุขภาพ โดยเคร่งครัด

ชายไทยยุค 2000

บทบาทของชายในการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพการเจริญพันธุ์ เป็นสิ่งสำคัญทั้งที่เป็นสุขภาพของตนเองและคู่สมรส เพราะชายสามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคและความผิดปกติของตนและภรรยาได้ จากการควบคุมพฤติกรรมและการตัดสินใจทางเพศของตน นอกจากนั้นการยอมรับและปรับเปลี่ยนทัศนคติทางเพศของชายที่มีต่อหญิงในฐานะเพื่อนมนุษย์ที่มีความเท่าเทียมกันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการปฏิบัติทางเพศที่เท่าเทียมกัน บทบาทความรับผิดชอบของชายยังมีผลต่อสุขภาพสตรีและความผาสุกของครอบครัวในที่สุด

บทบาทของชายเพื่อการส่งเสริมสุขภาพการเจริญพันธุ์มีดังต่อไปนี้

1. การปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนทรรศนะกับคู่ของตนอย่างเปิดเผย เพื่อความเข้าใจตรงกันในด้านเพศมิติ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการวางแผนครอบครัว
2. การใช้วิธีคุมกำเนิดสำหรับชาย ทั้งวิธีชั่วคราวและถาวร
3. ส่งเสริมสนับสนุนสตรีในการพัฒนาสุขภาพของสตรีและบุตร
4. ต่อด้านการทารุณกรรมต่อสตรี จัดความรุนแรงในครอบครัว และปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่รุนแรงต่อสตรีตามความเชื่อหรือวัฒนธรรมดั้งเดิม
5. ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศ โดยการยอมรับ ปรับเปลี่ยนทัศนคติทางเพศของชายที่มีต่อหญิงในฐานะเพื่อนมนุษย์ที่มีความเท่าเทียมกัน
6. ดูแลรักษาและป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดกับตนเองและภรรยา

บทบาทพ่อแม่

บทบาทหญิงชายนั้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามกาลเวลา และตามวงจรชีวิตของคนและครอบครัว สำหรับในช่วงมีบุตรและเลี้ยงดูบุตร หญิง-ชายจะเกี่ยวข้องกับการวางแผนครอบครัว การมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การแท้ง การมีบุตรและการเลี้ยงดูบุตร ในช่วงนี้เป็นช่วงที่ทั้งหญิงและชายจำเป็นต้องเรียนรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. หญิงและชายจำเป็นต้องเรียนรู้การป้องกันตนจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มนี้หญิงที่เป็นภรรยา / แม่บ้าน มักไม่คิดว่าตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการมีสามีภรรยาไม่มีการสื่อสารกันในเรื่องเพศ ถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงประการหนึ่งเพราะต่างคนต่างก็ไม่รู้
2. การป้องกันตนจากพฤติกรรมทางเพศที่เป็นอันตราย ความรุนแรงทางเพศ ถ้าหากผู้ชายใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงตั้งครรภ์ก็อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุตรในท้อง
3. การแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ
4. การตั้งครรภ์และการคลอดอย่างปลอดภัย

ความรับผิดชอบในการมีเพศสัมพันธ์

นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหมายถึงความปลอดภัยนั่นก็คือความรับผิดชอบที่จะรู้จักป้องกันตัวเองในการมีเพศสัมพันธ์เพื่อที่จะให้ตัวเองและคู่อภัยปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคหนองใน โรคเอดส์ เป็นต้น และการมีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้าม โดยเฉพาะไม่ทำให้เพศหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งจะแสดงถึงความเป็นลูกผู้ชายที่สมบูรณ์

เด็กวัยรุ่นไทยในปัจจุบันนี้พบว่า มีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์กันในช่วงวัยรุ่น เพิ่มขึ้นกว่าในสมัยก่อน โดยนักเรียนชายจะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิง และหญิงขายบริการทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยรุ่นอาจจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้หลายประการได้แก่ การตั้งครรภ์ในช่วงวัยรุ่น การทำแท้ง และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ฉะนั้นเมื่อฝ่ายชายมีเพศสัมพันธ์กับฝ่ายหญิงจนก่อให้เกิดปัญหาตามมาแล้ว ฝ่ายชายจะต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำลงไปถึงแม้ว่าจะทำให้การศึกษาของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง 2 ฝ่ายต้องหยุดพักลง เนื่องจากฝ่ายหญิงตั้งครรภ์ คลอดลูก และเลี้ยงลูก ฉะนั้นวัยรุ่นชายจะต้องตระหนักถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นภายหลังการมีเพศสัมพันธ์ อีกประการหนึ่งในด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ตามมา คือ การรักษาโรค การเลี้ยงดูฝ่ายหญิง ตลอดระยะเวลาตั้งครรภ์ และเลี้ยงดูลูกที่จะเกิดออกมา เป็นสิ่งที่วัยรุ่นชายที่ยังไม่มีรายได้จะต้องคำนึงถึงภาระส่วนนี้

วิธีการที่จะแสดงความรับผิดชอบต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบของเพศชาย คือการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นส่วนใหญ่มักจะไม่ใช่ถุงยางอนามัยหรือไม่ใช้ทุกครั้งเนื่องจากความไว้วางใจเพศตรงข้ามหรือคิดว่าเป็นการเปิดบริสุทธิ์เพศตรงข้าม แต่แท้จริงแล้วเราไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใครเคยผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาก่อน รวมทั้งสิ่งที่บ่งบอกถึงความบริสุทธิ์ ที่วัยรุ่นกล่าวอ้างนั้นไม่สามารถที่จะพิสูจน์ได้แน่ชัด ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์

กิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มทบทวนกิจกรรมครั้งที่แล้ว และอธิบายวัตถุประสงค์ของกระบวนการกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มทราบ

2. ดำเนินการกลุ่มโดยผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้สมาชิกภายในกลุ่มซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาชายซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และนักศึกษาหญิง ผู้นำกลุ่มถามว่าในความสัมพันธ์ของคนสองคน ความรับผิดชอบคืออะไร

3. กระตุ้นให้สมาชิก ร่วมแลกเปลี่ยนทัศนคติต่อการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ ทั้ง 4 ด้านว่าผู้ชายคิดว่าการรับผิดชอบควรทำอย่างไร และสิ่งที่ผู้ชายคิดผู้หญิงคิดอย่างไร

4. ผู้นำกลุ่มให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด โดยเฉพาะผลกระทบต่อน้ำหนักตัวจากการที่ใช้ยาคุมกำเนิดชนิดฉุกเฉิน และการคุมกำเนิดที่ผู้ชายนิยมใช้คือการหลั่งภายนอกซึ่งคลอดว่าเป็นวิธีการที่ขึ้นอยู่กับผู้ชายว่าจะสามารถนำมาสั่งข้างนอกได้จริงหรือไม่ ซึ่งหากทำไม่ได้ ฝ่ายหญิงจะไม่สามารถป้องกันตัวเองได้เลย และวิธีนี้ก็ไม่ได้ช่วยในการป้องกันการตั้งครรภ์ได้แน่นอน เพราะก่อนที่ผู้ชายจะหลั่งสุจิ จะมีน้ำเมือกออกมาก่อน ซึ่งในน้ำเมือกก็มีเชื้ออสุจิอยู่ อาจทำให้ตั้งครรภ์ได้ นอกจากนั้นวิธีนี้ก็ยังไม่สามารถช่วยในการป้องกันโรคด้วย

5. ผู้นำกลุ่มอธิบายถึงความสำคัญของผู้ชายในการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยทั้งป้องกันท้องและป้องกันโรค แต่การใช้เป็นเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงใจร่วมกันว่าจะใช้ และต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าคือต้องหาซื้อและพกไว้เมื่อต้องการใช้ พร้อมทั้งสาธิตการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง

6. ผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยนำเสนอวิดีโอเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

7. ผู้นำกลุ่มชี้ให้สมาชิกกลุ่มเห็นว่า การตั้งครรภ์เป็นเรื่องที่เกิดจากคนสองคน ผลที่ออกมาจะตกอยู่กับฝ่ายหญิงซึ่งเป็นฝ่ายอุ้มท้อง และผู้ชายควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และนักศึกษาหญิงที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้งมาแล้วให้ผู้ชายฟังเพื่อรับทราบถึงปัญหาและผลกระทบที่ผู้หญิงได้รับจากการไม่รับผิดชอบของผู้ชาย

8. ผู้นำกลุ่มสรุปประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้ชายต่อการรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ซึ่งการแสดงความรักรับผิดชอบ คือการคำนึงถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองและคนที่เรารัก หรือมีความสัมพันธ์ด้วย และช่วยกันทำให้เกิดสิ่งที่คาดหวังร่วมกัน และช่วยกันป้องกันหรือจัดการไม่ให้เกิดสิ่งที่อาจเป็นปัญหา หรือสิ่งที่กลับมาทำลายความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน

9. ผู้นำกลุ่มถามความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาชายทราบความคาดหวังของผู้หญิงที่มีต่อการมีส่วนร่วมและการรับผิดชอบ เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์
2. เพื่อให้นักศึกษาชายมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดที่ผู้ชายสามารถเป็นผู้รับผิดชอบได้ โดยเฉพาะการใช้ถุงยางอนามัย อีกทั้งสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนที่หอพักได้
3. เพื่อให้ผู้ชายตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
4. เพื่อให้นักศึกษาชายตระหนักถึงการรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์
5. ผู้นำกลุ่มถามความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะจัดครั้งต่อไป

การประเมิน

บรรยากาศในกระบวนการกลุ่ม

บรรยากาศในขณะดำเนินกระบวนการกลุ่มมีการโต้เถียงกันระหว่างนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายโดยเฉพาะเมื่อมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นการรับผิดชอบของผู้ชายในเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การรับผิดชอบหลังจากมีเพศสัมพันธ์ นักศึกษาให้ความสนใจมากในประเด็นการใช้วิธีการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีการนำอุปกรณ์การคุมกำเนิดชนิดต่าง ๆ มาสาธิตให้นักศึกษาดู และมีการสาธิตแบบย้อนกลับเกี่ยวกับการใส่ถุงยางอนามัย โดยให้นักศึกษาชายสามารถนำไปถ่ายทอดกับเพื่อนได้

ผลจากการทำกิจกรรม

1. ผู้ชายมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายที่จะเกิดกับผู้หญิงกรณีผู้หญิงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และไปทำแท้ง
2. ผู้ชายเข้าใจผู้หญิงมากขึ้นในเรื่องของความรักของผู้หญิงที่ให้กับผู้ชายโดยไม่ได้คิดถึงเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ และผู้หญิงได้รู้ถึงความคิดของผู้ชายว่าเมื่อมีความรักต้องมีเรื่องเพศสัมพันธ์มาเกี่ยวข้องด้วย หากไม่มีเรื่องนี้มาเกี่ยวข้องผู้ชายอาจไปคบกับผู้หญิงคนอื่น
3. นักศึกษาชายสามารถนำวิธีการใส่ถุงยางอนามัยที่มีประสิทธิภาพไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน

4. นักศึกษาชายตระหนักถึงอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้หญิงกรณีใช้อุปกรณ์การคุมกำเนิดชนิดต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมา นักศึกษาชายบางคนไม่คาดคิดผลที่จะเกิดขึ้น

5. นักศึกษาชายตระหนักถึงความสำคัญต่อการรับผิดชอบของผู้ชายต่อความสัมพันธ์ในประเด็นอนามัยเจริญพันธุ์ 4 ด้าน โดยเฉพาะการใช้ถุงยางอนามัยเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบของผู้ชาย

6. นักศึกษาหญิงคิดว่าผู้หญิงควรเป็นผู้รับผิดชอบในการคุมกำเนิดเองเพราะไม่ไว้วางใจผู้ชาย

7. นักศึกษาหญิงบางคนไม่ยอมให้คู่นอนของตนสวมถุงยางอนามัยเนื่องจากให้ความรู้สึกไม่ได้สัมผัสระหว่างกัน

8. ผู้ชายและผู้หญิงตระหนักและเห็นความสำคัญของการคุมกำเนิดจากเมื่อก่อนไม่ให้ความสนใจ ซึ่งผู้ชายบางคนให้ผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. การสนทนามีหลายประเด็นทำให้ใช้เวลาในการดำเนินกระบวนการกลุ่มใช้เวลามากทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในช่วงท้ายของกิจกรรม

2. สมาชิกกลุ่มเสนอแนะว่าควรมีการเล่าประสบการณ์ของผู้หญิง ที่เกิดความรู้สึกว่าถูกผู้ชายไม่รับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ในแต่ละประเด็นโดยเป็นประสบการณ์ตรง เช่นความผิดพลาดจากการคุมกำเนิด

3. ผู้หญิงซึ่งเป็นสมาชิกในกระบวนการกลุ่มควรมีจำนวนเท่ากับผู้ชาย

กิจกรรมครั้งที่ 6 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

กิจกรรมที่จัดครั้งนี้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากกิจกรรมครั้งที่ 5 ซึ่งจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มโดยจะเน้นการสร้างความรู้ความตระหนักเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันโรคเอดส์ และการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

กิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มแนะนำวิทยากรซึ่งเป็นพยาบาลที่ให้บริการคำปรึกษาผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และบอกวัตถุประสงค์กระบวนการกลุ่ม

2. วิทยากรให้ความรู้สมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับโรคเอดส์ สุขภาพทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มซักถามปัญหา
3. วิทยากรได้เชิญผู้ติดเชื้อเอดส์มาเล่าประสบการณ์ ตอบคำถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตหลังเป็นโรคเอดส์
4. วิทยากรสรุปกิจกรรมโดยเน้นถึงความรับผิดชอบของผู้ชายซึ่งจะนำไปสู่สุขภาพทางเพศที่ดีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

การประเมินผล

บรรยากาศในกระบวนการกลุ่ม

สมาชิกในกระบวนการกลุ่มให้ความสำคัญกับกิจกรรมครั้งนี้มากเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การจัดการกับความต้องการทางเพศ โดยเน้นความรับผิดชอบของผู้ชาย โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และกิจกรรมครั้งนี้มีผู้ติดเชื้อเอดส์ที่เปิดเผยตัวมาเล่าประสบการณ์ การดำเนินชีวิต ทำให้สมาชิกกลุ่ม โดยเฉพาะนักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ให้ความสนใจมาก โดยมีการซักถามปัญหาเป็นระยะ ๆ

ผลจากการทำกิจกรรม

1. ในขณะที่ดำเนินการกลุ่มและหลังสมาชิกกลุ่มตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
2. สมาชิกกลุ่มได้เข้าใจและมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งเดิมนักศึกษาจะรู้จักเพียงชื่อโรคแต่ไม่ทราบอาการ และการติดต่อของโรค
3. นักศึกษาเข้าใจ และเห็นใจผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยจะไม่แสดงอาการรังเกียจในการอยู่ร่วมกันในสังคม
4. การจัดการกับความต้องการทางเพศโดยไม่มีเพศสัมพันธ์นั้นสามารถทำได้อย่างไร
5. การต่อรองของผู้หญิงในการปฏิเสธผู้ชายเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

สมาชิกกลุ่มให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับสถานที่ให้การบำบัดผู้ติดเชื้อเอดส์ และควรมีสื่อเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ นอกเหนือจากโรคเอดส์

กิจกรรมครั้งที่ 7 การสื่อสารในเพศสัมพันธ์

เนื้อหา

การสื่อสารระหว่างกันเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย อีกทั้งเป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย และส่งเสริมอำนาจในการต่อรองของผู้หญิง เนื่องจากสังคมไทยที่ปลูกฝังค่านิยมไม่ให้ผู้หญิงพูดคุยในเรื่องเพศ ซึ่งค่านิยมดังกล่าวทำให้ผู้หญิงต้องรับภาระเมื่อผู้หญิงและผู้ชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกัน เช่นผู้หญิงไม่กล้าปฏิเสธคู่รักเมื่อไม่มีความพร้อมในการมีเพศสัมพันธ์ ผู้หญิงต้องรับภาระในการคุมกำเนิด ไม่กล้าบอกให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัย และเมื่อเกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ผู้หญิงเป็นฝ่ายที่รับภาระและถูกสังคมประณามมากกว่าผู้ชายซึ่งมีส่วนร่วมในการตั้งครรภ์

การสื่อสารมีความสำคัญในทุกขั้นตอนของความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายไม่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ความคิดเห็นระหว่างหญิงชายในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มระบุความสำคัญของการสื่อสารระหว่างคู่
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มระบุแนวทางในการสื่อสารระหว่างคู่

กิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มทบทวนกิจกรรมครั้งที่ผ่านๆ มา และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้
2. ผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงและเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้หญิง-ชายคิดต่างกัน

3. แบ่งกลุ่มผู้ชายและกลุ่มผู้หญิง ให้แต่ละกลุ่มมีผู้ดำเนินการ เพื่อชวนพูดคุยแลกเปลี่ยน โดยประเด็นที่แลกเปลี่ยนคือ

3.1 การที่หญิงและชายมีความคิดแตกต่างกันจะเกิดผลอย่างไร

3.2 นักศึกษาคิดว่าถ้าฝ่ายชายคิดอยากมีเพศสัมพันธ์ โอกาสที่จะเกิดเพศสัมพันธ์มีมากน้อยเพียงไร

3.3 ถ้าฝ่ายหญิงยังไม่พร้อมที่จะมี จะบอกฝ่ายชายได้อย่างไร

3.4 ถ้าฝ่ายหญิงบอกว่ายังไม่พร้อม ฝ่ายชายจะยอมรับได้หรือไม่ อย่างไร

3.5 ฝ่ายหญิงกลัวที่จะบอกให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยหรือไม่ เพราะอะไร

3.6 และถ้าฝ่ายหญิงบอกให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยฝ่ายชายคิดอย่างไร

4. หลังแบ่งกลุ่มเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ

5. ผู้นำกลุ่มสรุปให้เห็นว่า

5.1 เวลาเป็นแฟนกัน หรือรักกัน ชายกับหญิงอาจจะคิดไม่เหมือนกันก็ได้ในเรื่องความสัมพันธ์ การแสดงออก

5.2 เป็นเรื่องสำคัญที่แต่ละคนควรจะรู้ว่า ตัวเองคิดอย่างไร ต้องการอะไร ชอบหรือไม่ชอบที่จะทำอะไร และพยายามสื่อสาร และบอกกล่าวกับคนใกล้ชิดถึงความคิดความรู้สึกของตนเอง และต้องพร้อมจะรับฟังของอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

5.3 หากเป็นความคิดไม่ตรงกัน เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องคุยกันว่าเราต่างมีความเห็นและความรู้สึกอย่างไร และจะช่วยกันจัดการเรื่องราวทั้งหลาย อย่างเข้าใจกันได้อย่างไร

5.4 ควรพยายามจะทำความเข้าใจว่าหญิงชายคิดอย่างไรกับการมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ซึ่งอาจไม่ตรงกันระหว่างหญิงชาย การพูดคุยกันจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้คนที่รักกันมีความเข้าใจกันมากขึ้น

การประเมินผล

บรรยากาศกระบวนการกลุ่ม

บรรยากาศในการสนทนากลุ่มมีการโต้เถียงกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในประเด็นที่ผู้หญิงให้ความสนใจมากที่สุดคือการที่ชายและหญิงคบกันไม่จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งซึ่งประเด็นนี้นักศึกษาชายให้ความสำคัญว่าจะจำเป็นต้องมี ในขณะที่ผู้หญิงคิดว่าไม่จำเป็นต้องมี แคร์กันอยู่ด้วยกัน เมื่อถึงเวลาสมควรจึงจะมีเพศสัมพันธ์กัน อีกประเด็นคือเรื่องการดื่มเครื่องดื่มที่มี

แอลกอฮอล์ การเที่ยวกลางคืน การดูสื่อลามก ซึ่งผู้หญิงแสดงความคิดเห็นว่าในเมื่อมีความเท่าเทียมกันทางเพศ ผู้หญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเที่ยวกลางคืน ทำไมผู้ชายถึงคิดว่าไม่เหมาะสม และจะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ทำให้ผู้หญิงค้นหาเหตุผลของแต่ละประเด็นว่าทำไมจึงเกิดความไม่เท่าเทียม ส่วนประเด็นอื่น ๆ เช่นการพูดคุยกันเมื่อมีปัญหากระหว่างหญิงชายจะไม่มีใครได้เสียกัน สมาชิกกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ข้อมูลข่าวสารกันมากขึ้น บางคนเปิดเผยข้อมูลของตนเองมากขึ้น สัมพันธภาพของสมาชิกกลุ่มดีขึ้นทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ . อย่างดี

ผลจากการทำกิจกรรม

- 1.. ได้ทราบความคิดทั้งผู้หญิงและผู้ชายมากขึ้นเป็นแนวทางในการปรับตัวเข้าหากัน โดยต้องมีการสื่อสารกันระหว่างหญิงชาย ทั้งเรื่องทั่วไปและเรื่องเพศ
2. ผู้หญิงเข้าใจในเรื่องเพศสัมพันธ์มากขึ้นว่ามีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง หากไม่มีเพศสัมพันธ์หลังจากคบกับผู้ชายแล้วความรักอาจจะดำเนินต่อไปไม่ได้ ทั้งที่ผู้หญิงไม่ได้คิดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ แต่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกและความเข้าใจระหว่างหญิงชายมากกว่า อีกทั้งผู้หญิงจะคำนึงถึงอนาคตเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายมากกว่าผู้ชาย
3. การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาชายเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบมากขึ้น ระวังคำพูด และไม่พูดเอาเปรียบผู้หญิง
4. นักศึกษาหญิงคิดว่านักศึกษาชายเปลี่ยนทัศนคติต่อการปฏิบัติตัวกับเพศตรงข้ามโดยการสังเกตจากคำพูดที่ให้เกียรติและแนวความคิดที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ
5. นักศึกษาหญิงจะคิดถึงอนาคตมากกว่าผู้ชายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย
6. ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างกล่าวตรงกันว่าได้รับรู้ความคิดของเพศตรงข้ามที่สะท้อนความคิดในการแสดงพฤติกรรม นักศึกษาหญิงบางคนกล่าวว่า “ไม่น่าเชื่อว่าเค้าจะคิดอย่างนี้” หรือนักศึกษาชายที่บอกว่า “เข้าใจผู้หญิงมากขึ้น ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียหายมากกว่า”
7. ผู้หญิงกลุ่มที่มีคู่รักได้แนวทางในการอยู่ร่วมกันกับคู่รักเพิ่มมากขึ้น เพราะบางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศผู้หญิงไม่กล้าที่จะปรึกษากัน และมีแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างคู่
8. ผู้ชายและผู้หญิงที่เคยมองพฤติกรรมของเพศตรงข้ามว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเริ่มเข้าใจเหตุผลของแต่ละฝ่ายในการกระทำสิ่งนั้น ๆ ว่าทั้งสองเพศต้องการในสิ่งเดียวกันแต่ไม่มีความเข้าใจกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีแบบประเมินความรู้ พฤติกรรมทั้งก่อนและหลังกระบวนการกลุ่ม โดยให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นว่าได้อะไรบ้างจากกระบวนการกลุ่ม และให้ความสนใจกิจกรรมอะไรเป็นพิเศษ เพราะบางครั้งถามสมาชิกในกลุ่มไม่กล้าตอบคำถาม
2. ควรมีการเลือกผู้หญิงที่มาเป็นสมาชิกในกระบวนการกลุ่มที่มากขึ้นและหลากหลายซึ่งจะทำให้สมาชิกได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย
3. ควรมีผู้ที่มีประสบการณ์ที่หลากหลายเช่นผู้ที่ผิดพลาดในชีวิตเรื่องเกี่ยวกับเพศทั้งผู้ชายและผู้หญิงเพื่อเป็นอุทาหรณ์กับสมาชิกกลุ่ม
4. สมาชิกกลุ่มให้ข้อเสนอแนะว่าเป็นโครงการที่ดีที่ทำให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ถึงความคิดและมุมมองของเพศตรงข้าม ซึ่งสมาชิกสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามต่อไปทั้งเกี่ยวกับบทบาททางเพศ การวางตัว การพูดกับเพศตรงข้าม และจะได้นำสิ่งที่ได้ไปบอกกับผู้อื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม
5. สมาชิกกลุ่มให้เสนอแนะว่าควรมีการทำกิจกรรมลักษณะนี้โดยใช้กลุ่มที่แตกต่างกันหรือมีความหลากหลายกว่านี้เช่นผู้ที่อยู่หอพักข้างนอกสถานศึกษา
6. ควรมีการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลหรือภูมิหลังของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนก่อนที่จะเริ่มดำเนินกิจกรรมโดยการพูดคุยเป็นรายบุคคล
7. ผู้หญิงที่มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ควรมีความหลากหลาย และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรง
8. ควรมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

บทที่ 6

ประเมินผลรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชาย ต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

ในการวิจัยกึ่งทดลอง ได้แบ่งนักศึกษาชายออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองมีนักศึกษาชายจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมมีนักศึกษาชายจำนวน 15 คน โดยในกลุ่มทดลองมีนักศึกษาหญิง จำนวน 5 คน เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมทุกครั้ง สำหรับกลุ่มทดลอง ได้จัดกิจกรรมการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 6 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการจัดกิจกรรมดังกล่าว ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (รายละเอียดดูในบทที่ 3) เพื่อเปรียบเทียบและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบผลการประเมินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไป

การทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา จำนวน 15 คน ซึ่งได้จากการสร้างเครือข่ายของนักศึกษาชาย ส่วนกลุ่มควบคุมก็เป็นนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษาจำนวน 15 คน

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งสองกลุ่มจะมีลักษณะที่คล้ายกัน คือพักอยู่หอพัก อายุเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 19.23 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 19.35

เกี่ยวกับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์สมาชิกในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 60

เมื่อพิจารณาในภาพรวม นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคุณลักษณะทั่วไปใกล้เคียงกัน แม้จะพบว่ามีลักษณะบางอย่างแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ก็เป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อย

6.2 การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์กับนักศึกษาชาย ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความต้องการเนื้อหาและความรู้เพื่อใช้ในการกิจกรรม และได้มีการทดสอบการรับรู้เกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศและการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยใช้แบบสอบถามทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบ และเพื่อใช้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงการรับรู้และทัศนคติภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ

ผลการสนทนากลุ่มและทดสอบการรับรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การรับรู้ของนักศึกษาชายในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เกี่ยวกับ บทบาททางเพศ ทั้งนักศึกษาชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างรับรู้ว่าคุณหญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน โดยผู้ชายจะมีศักยภาพในการเป็นผู้นำสูงกว่าผู้หญิง ผู้ชายจะมีร่างกายที่แข็งแรง มีการตัดสินใจที่รวดเร็ว มีอิสระในการออกไปเที่ยวนอกบ้าน เกี่ยวกับเรื่องทางเพศผู้ชายจะมีอิสระมากกว่าผู้หญิง เพราะผู้ชายไม่เสียหายนะ ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า “ผู้ชายมีอิสระมากกว่าผู้หญิงเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพราะผู้ชายเสียหายน้อยกว่าผู้หญิง” สอดคล้องกับนักศึกษาชายอีกคนหนึ่งซึ่งกล่าวว่า “ถ้าผู้หญิงไปเที่ยวกลางคืน ผู้ชายจะมองว่าผู้หญิงคนนั้นไม่ดี คือเราไม่ชอบผู้หญิงเที่ยวแต่เราเที่ยวได้” ส่วนผู้หญิงจะมีความอ่อนโยน นุ่มนวลใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล แต่อย่างไรก็ตาม นักศึกษาชายคิดว่าปัจจุบันความเท่าเทียมกันทางเพศมีมากขึ้น เช่น นักศึกษาชายยอมรับได้ถ้าผู้หญิงจะมีหน้าที่การงานที่สูงกว่าตน และเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ ผู้หญิงมีความกล้ามากขึ้น เช่นเป็นฝ่ายมาจีบผู้ชายก่อน ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า “เดี๋ยวนี้ผู้หญิงกล้ามากขึ้น บางครั้งก็เข้ามาหาผู้ชายก่อน”

นักศึกษาชายยังคิดว่าการที่ผู้ชายนำเรื่องเพศมาคุยกันเป็นเรื่องปกติ ในขณะที่ผู้หญิงไม่กล้าพูดคุยเรื่องนี้ ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า " ส่วนมากผู้ชายคุยกันเรื่องเพศเวลาที่อยู่ในวงเหล้า จะรู้กันในวงเหล้าถ้าเพื่อนสนิทกันจริง ๆ จะมาเล่าว่า เมื่อคืนเป็นอย่างไรบ้างวะ ผู้หญิงคนนั้นเป็นอย่างไร รูปร่างเป็นอย่างไร เหมือนกับว่าไปเอาท่าไหน ยังงัยวะ"

นักศึกษาทั้งสองกลุ่มยังคิดว่าปัจจุบันหาผู้หญิงที่มีความบริสุทธิ์ยากเนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้หญิงไม่รักษานวลสงวนตัว แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายก็ยังอยากได้ผู้หญิงบริสุทธิ์มาเป็นภรรยา และยังอยากรู้ว่าผู้หญิงที่จะมาเป็นภรรยาเคยผ่านประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาก่อนหรือไม่ แต่กรณีที่เป็นแค่คู่นอนจะไม่สนใจความบริสุทธิ์ ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า " สมัยนี้ถ้าเราแคว้ความบริสุทธิ์ของผู้หญิง เราคงไม่มีแฟน เพราะปัจจุบันหาผู้หญิงบริสุทธิ์ยากส่วนมากจบบ. ปลายก็ไม่เหลือแล้วครับ แต่คนที่จะเป็นภรรยาเราอยากให้บริสุทธิ์ เพราะมันเหมือนได้ของใหม่มาใช้" อีกทั้งนักศึกษาชายยังคิดว่าผู้หญิงเป็นของใช้อีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายคิดว่าการที่ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถือเป็นการเรียนรู้หาประสบการณ์

นักศึกษาทั้งสองกลุ่มคิดว่าการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามคือ การให้เกียรติโดยการไม่ไปถูกเนื้อต้องตัว ไม่ควรแสดงความเป็นเจ้าของ ไม่จับมือถือแขนผู้หญิงในที่สาธารณะ และไม่พูดคำหยาบคาย และคอยช่วยเหลือผู้หญิงเมื่อมีโอกาส

นักศึกษาชายส่วนใหญ่คิดว่าผู้หญิงปัจจุบันกล้าแต่งตัวแบบเปิดเผยมากขึ้น แต่นักศึกษาชายจะไม่ชอบให้คนรักของตนแต่งตัวเช่นนั้น

ในเรื่องการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ นักศึกษาชายคิดว่าสามารถส่งเสริมความเท่าเทียมกันได้โดยการให้ผู้หญิงกล้าพูดมากขึ้น เช่นถามผู้หญิงก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ว่ามีความต้องการหรือไม่ถ้าฝ่ายหญิงไม่มีความต้องการก็ไม่ควรบังคับ แต่อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นนี้นักศึกษาชายส่วนใหญ่จะไม่พอใจกรณีที่มีความต้องการทางเพศแล้วคู่รักปฏิเสธ นักศึกษาชายบางคนจะไปเที่ยวโสเภณี หรือไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า " เพราะผู้ชายมีความต้องการ ถ้าผู้หญิงปฏิเสธอาจจะมีทะเลาะกันเปล่า ๆ ผู้ชายมีความต้องการแต่ผู้หญิงปฏิเสธ ผู้ชายก็จะว่าเรื่องแค่นี้ก็ให้กันไม่ได้" สอดคล้องกับนักศึกษาชายผู้หนึ่งซึ่งเล่าว่า " อารมณ์ของผู้หญิงห้วนโหว่ง่าย เมื่อเจออารมณ์ผู้ชายอ่อนนิตเดียว คือตอนแรกปฏิเสธ แต่ผู้ชายใช้เล่ห์เหลี่ยมกลอุบาย คือบอกว่าถ้าไม่ให้ก็จะเลิกถ้าผู้หญิงรักก็จะให้ทุกอย่าง"

นักศึกษาชายคิดว่าการรับผิดชอบต่อผู้หญิงคือต้องบอกผู้หญิงทุกครั้งว่าจะออกไปไหน และการคุมกำเนิดนักศึกษาชายคิดว่าผู้ชายควรรับผิดชอบ ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า “ผู้หญิงปฏิเสธไม่ได้ ถ้าเกิดไปมีแล้วผู้ชายต้องรับผิดชอบ คือให้ผู้หญิงกินยาที่เราแนะนำ หรือหลังข้างนอก ผู้ชายจะรับผิดชอบเองเพราะผู้ชายจะเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ผู้หญิงจะไม่ว่าเค้าจะมีเมื่อไหร่เลยการคุมกำเนิดผู้หญิงจะไม่คิด” เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยนักศึกษาชายยอมรับได้ถ้าผู้หญิงบอกให้ใช้ แต่นักศึกษาชายคิดว่าผู้หญิงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเรื่องการคุมกำเนิดเพราะกลัวผู้ชายว่ามีประสบการณ์มาก่อน ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า “ผู้หญิงกลัวผู้ชายว่า ผู้หญิงคนนี้มีประสบการณ์มาก รู้มากเหมือนกับว่า ถ้ายังพูดมากก็เหมือนกับรู้มาก” นักศึกษาชายบางคนแสดงความคิดเห็นว่าการที่ผู้ชายแสดงความรับผิดชอบต่อการคุมกำเนิดคือ มีการเตรียมพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์ โดยเตรียมอุปกรณ์การคุมกำเนิด ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน ต้องใส่ใจซักถามผู้หญิง

นักศึกษาชายส่วนใหญ่คิดว่าควรจะมีการพูดคุยกันระหว่างหญิงชายเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์จะทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างผู้หญิงผู้ชายได้ แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายส่วนใหญ่คิดว่าการที่จะส่งเสริมความรับผิดชอบต่อและมีส่วนร่วมของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ควรเปลี่ยนแปลงผู้หญิงมากกว่าผู้ชายเนื่องจากเนื่องจากผู้หญิงมีความเสียหายมากกว่าผู้ชาย

การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง นักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าควรรับผิดชอบด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตามแล้วแต่ขึ้นอยู่กับว่าผู้หญิงจะทำอะไรเนื่องจากผู้หญิงเป็นผู้ตั้งครรภ์ กรณีผู้หญิงตัดสินใจทำแท้งนักศึกษาชายก็จะหาเงินมาให้

ผลการสนทนากลุ่มและทดสอบการรับรู้ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

หลังจากนักศึกษาชายกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์สิ่งที่นักศึกษาชายกลุ่มทดลองได้รับรู้คือ

ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โดยผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีเพศสัมพันธ์เพราะความรัก ในขณะที่ผู้ชายจะมีเพศสัมพันธ์เพราะความต้องการทางเพศ

และผู้หญิงสามารถควบคุมความต้องการทางเพศของตนเองได้ดีกว่าผู้ชาย ดังนักศึกษาหญิงคนหนึ่งกล่าวว่า " ผู้หญิงควบคุมความต้องการได้ดีกว่าผู้ชาย ผู้ชายเจอสิ่งที่ยั่วเยามากกว่า" และนักศึกษาหญิงอีกคนหนึ่งซึ่งกล่าวว่า " เพราะว่าเป็นธรรมเนียมผู้หญิงจะแสดงออกเกินไปไม่ได้สังคมไม่ยอมรับ ส่วนใหญ่เก็บอารมณ์ไว้"

เมื่อมีเพศสัมพันธ์นักศึกษาชายยังรับรู้ว่าคุณหญิงเป็นฝ่ายเสียหาย ในขณะที่ผู้ชายจะได้ประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ในประเด็นดังกล่าวนักศึกษาหญิงก็รับรู้ว่าคุณหญิงเป็นฝ่ายเสียหายเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เมื่อคบกันผู้ชายต้องการที่จะมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ผู้หญิงจะถือเป็นการให้เกียรติกรณีที่ผู้ชายยังไม่ขอที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วย ซึ่งเหตุผลที่ผู้ชายคิดว่าต้องมีเพศสัมพันธ์หลังจากคบหากันเป็นเวลานาน เนื่องจากกลัวเพื่อนว่าไม่มีน้ำยา ซึ่งถือเป็นสิ่งผิดปกติ ดังนักศึกษาชายคนหนึ่งกล่าวว่า " ถ้าคบกันแล้วไม่มีอะไรกัน เพื่อนรู้มันจะว่าเราไม่มีน้ำยา" ในประเด็นนี้ขณะทำการบวกรกลุ่มมีการโต้เถียงกันระหว่างนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชาย โดยนักศึกษาหญิงอยากให้ผู้ชายรอที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่อพร้อม ในขณะที่นักศึกษาชายคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงออกถึงความรักดังนักศึกษาชายคนหนึ่งกล่าวว่า "ถ้าเค้ารักเราเค้าต้องให้เรา" แต่ถึงแม้ว่าคุณหญิงซึ่งเป็นคนรักปฏิเสธที่จะมีเพศสัมพันธ์นักศึกษาชายก็จะไปมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น และถ้าผู้หญิงไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยเป็นเวลา 6 เดือนขึ้นไปก็จะเลิกคบหา ในขณะที่ผู้หญิงคิดว่าการที่ผู้ชายรอที่จะมีเพศสัมพันธ์เป็นการพิสูจน์ความรักของผู้ชาย ดังนักศึกษาหญิงคนหนึ่งกล่าวว่า " ถ้าผู้ชายรักจริงจะต้องรอพิสูจน์"

นักศึกษาชายรับรู้ว่าคุณหญิงและผู้ชายที่อยู่ด้วยกันควรให้อิสระผู้หญิงในการออกไปข้างนอก ไม่ใช่ผู้ชายออกไปข้างนอกได้ฝ่ายเดียว ซึ่งนักศึกษาหญิงคนหนึ่งกล่าวว่า "ผู้ชายเอาเปรียบไม่ให้เที่ยว เรื่องในบ้านไม่ช่วย และกินเหล้าแต่ห้ามเรากิน" และรับรู้ว่าคุณหญิงต้องการความรักความอบอุ่นมากกว่าเพศสัมพันธ์ ดังนักศึกษาหญิงคนหนึ่งกล่าวว่า " ผู้หญิงต้องการความรัก ชอบ การเอาใจใส่ ความรักที่มีต่อกันและกัน" และรับรู้ว่าเมื่อคบกันแล้วผู้ชายต้องซื่อสัตย์ต่อผู้หญิง ไม่นอกใจ นักศึกษาชายคนหนึ่งกล่าวว่า " ไม่ตามใจเราฝ่ายเดียว หรือฝ่ายเขาฝ่ายเดียว ควรพบกันครึ่งทาง" ซึ่งนักศึกษาหญิงคนหนึ่งก็กล่าวว่า " อยากให้มาดูแล ไม่ใช่อยากจะมีอะไรก็มาหา ไม่มีอะไรก็ไม่มาหา ในเชิงปฏิบัติความใคร่กับเรา"

นักศึกษาชายบางคนรับรู้ว่าปัจจุบันผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้นเช่นผู้หญิงเมื่อแต่งงานแล้วสามารถใช้นามสกุลของตนเองได้ และควรให้เกียรติผู้หญิงในเรื่องเพศสัมพันธ์คือ

ไม่มีเพศสัมพันธ์เมื่อผู้หญิงไม่พร้อม และเกี่ยวกับความบริสุทธิ์ของผู้หญิงนักศึกษาชายรับรู้ว่า " เป็นการเอาเปรียบที่ผู้ชายอยากได้ของดี คืออยากได้ผู้หญิงบริสุทธิ์ และมีอะไรกันก่อนแต่งเป็น พฤติกรรมที่เอาเปรียบ" ซึ่งในเดิมนักศึกษาหญิงอยากให้ผู้ชายเห็นความสำคัญกับสิ่งอื่นขณะ คบหากันมากกว่าพรหมจรรย์ของผู้หญิง โดยเฉพาะผู้หญิงที่เคยมีประสบการณ์การร่วมเพศจะรู้สึก เหมือนตนไม่ได้รับการยอมรับเมื่อไปคบกับผู้ชายคนใหม่ และนักศึกษาหญิงทุกคนจะยินดีบอก ผู้ชายที่ตนคบว่าตนเองเคยมีประสบการณ์ทางเพศมาหรือไม่เพราะกลัวว่าการนี้ผู้ชายทราบภายหลัง จะรังเกียจตน ดังนักศึกษาหญิงผู้หนึ่งสะท้อนว่า " ไม่อยากให้ผู้ชายเอาเรื่องพรหมจรรย์มาเป็นสิ่ง สำคัญ เพราะเราเองก็ไม่อยากให้มันเกิดขึ้น เราเสียให้ใครแล้วเราก็อยากจะเป็นของคนนั้นตลอด ไป แต่ในเมื่อมันไปด้วยกันไม่ได้ก็ต้องเลิก"

นักศึกษาชายส่วนใหญ่ยอมรับได้กรณีผู้หญิงขอให้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ซึ่งถือ ว่าเป็นการรับผิดชอบ ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า " รับได้ คือมันเป็นการป้องกันปัญหาที่จะ เกิดขึ้น ตามมา เพราะบางครั้งอาจมีโรค และตั้งท้อง" และนักศึกษาชายผู้หนึ่งซึ่งกล่าวว่า " รับ ได้ เพราะเป็นการรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้หญิงให้เกียรติเขา และเรารู้แล้วว่าการใช้ถุงยางอนามัย มีผลดีคือ เป็นการป้องกันการตั้งท้องและเอดส์" และกรณีมีความต้องการทางเพศแต่ไม่มีถุงยาง อนามัยนักศึกษาชายจะยับยั้งอารมณ์ตนเอง หรือใช้วิธีการหลังอุจจาระนอกช่องคลอด แต่อย่าง ไรก็ตามการศึกษาค้นครั้งนี้ยังพบว่าผู้หญิงบางคนไม่ขอให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากต้องการความใกล้ชิด และคิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยทำให้ไม่เป็นธรรมชาติขณะมี เพศสัมพันธ์ ดังนักศึกษาหญิงผู้หนึ่งซึ่งกล่าวว่า " ไม่อยากให้ใช้เพราะมันไม่เป็นธรรมชาติ เหมือน มีอะไรกัน" และนักศึกษาหญิงอีกคนกล่าวว่า " มันไม่เหมือนจริง มันไม่อบอุ่น ไม่สัมผัส เนื้อ" ถึงแม้ว่านักศึกษาชายคิดว่าตนควรเป็นผู้รับผิดชอบต่อการคุมกำเนิด แต่นักศึกษาหญิงก็ยัง คิดว่าผู้หญิงควรเป็นคนรับผิดชอบมากกว่าเพราะไม่ไว้วางใจผู้ชาย

สิ่งที่นักศึกษาชายกลุ่มทดลองคิดว่าได้รับจากการร่วมกิจกรรมคือ

- ได้ทราบเกี่ยวกับเพศศึกษา การดูแลตัวเองในเรื่องการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์
- ทราบว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความคิดแตกต่างกันอย่างไรในเรื่องเพศ
- ทราบความคาดหวังของเพศตรงข้ามเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวว่าจะปฏิบัติตัวอย่างไร
- ตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย
- ทราบการปฏิบัติตัวต่อการรับผิดชอบต่อการมีความสัมพันธ์กันระหว่างหญิงชาย
- ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะคิด ข้อมูลข่าวสารในการใช้ชีวิตความคิดระหว่าง

ผู้หญิงและผู้ชายว่าแตกต่างกันอย่างไร สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

- ได้ทราบวิธีการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพ การใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายกลุ่มทดลองกล่าวว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหญิง ชายนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามอายุซึ่งมากขึ้น เพราะในอดีตนักศึกษาชายก็ไม่ได้มีแนวคิดเช่นนี้

ส่วนในกลุ่มนักศึกษาหญิงคิดว่าสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมคือ

- ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ชาย ได้รับรู้ว่าผู้ชายคิดและมองผู้หญิงอย่างไร โดยนักศึกษาหญิงหนึ่งกล่าวว่า " ไม่น่าเชื่อเลยว่าเค้าจะคิดและจะมองเราอย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่เราบริสุทธิ์ใจ"
- นักศึกษาหญิงสามารถนำเอาความคาดหวังของผู้ชายไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัว และนำไปสื่อสารกับเพื่อนเพื่อให้รับรู้ทัศนคติที่ผู้ชายมีต่อผู้หญิง

เมื่อเปรียบเทียบการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า สิ่งที่นักศึกษาชายกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการรับรู้เหมือนกันคือ ทั้งสองกลุ่มต่างรับรู้ว่ามีความสัมพันธ์ทางเพศผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียหายในขณะที่ผู้ชายจะเป็นฝ่ายได้ประโยชน์ ดังนักศึกษาชายกลุ่มควบคุมซึ่งกล่าวว่า "ผู้ชายไม่ได้เสียหายอะไร หากผู้หญิงมีอะไรกับผู้ชาย ผู้หญิงจะต้องเสียหาย เพราะไม่ว่าจะเป็นความบริสุทธิ์ของผู้หญิง หรือศักดิ์ศรี" และรับรู้ว่าการคบหาในปัจจุบันผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้นเนื่องจากการศึกษาของผู้หญิงที่มากขึ้นเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การอยู่ห่างไกลจากบิดามารดา กลุ่มเพื่อนและสื่อต่าง ๆ ทำให้ผู้หญิงมีความกล้าแสดงออกในเรื่องทางเพศมากขึ้น ดังนักศึกษาชายกลุ่มควบคุมซึ่งกล่าวว่า " ผมคิดว่าผู้หญิงบางคนคิดว่าปัจจุบันหญิง-ชายเท่าเทียมกัน ผู้หญิงกล้าแสดงออกมากขึ้นอาจเพราะสื่อต่าง ๆ เช่นหนัง ภาพยนตร์ไป การเลียนแบบเพื่อน และห่างไกลพ่อแม่" สอดคล้องกับนักศึกษาชายอีกคนหนึ่งซึ่งกล่าวว่า " ผู้หญิงไทยเปลี่ยนไปมาก ส่วนใหญ่อาจจะเพราะสื่อต่าง ๆ อยากรู้ อยากเห็น อยากลองมากกว่า" และนักศึกษาชายส่วนใหญ่ยังรับรู้ว่าการคบหาในปัจจุบันผู้ชายไม่เปลี่ยนไปจากอดีตเนื่องจากในอดีตผู้ชายสามารถมีภรรยาได้หลายคนแต่ในปัจจุบันผู้ชายก็สามารถมีคู่นอนได้มากกว่าหนึ่งคน ซึ่งนักศึกษาชายหนึ่งกล่าวว่า "คิดว่าไม่เปลี่ยนปัจจุบันผู้ชายก็มีแฟนหลายคนได้ โดยไม่ให้เมียจริง ๆ รู้" และประเด็นที่นักศึกษาชายทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้คล้ายกันอีก

ประเด็นหนึ่งคือ เมื่อคบกับผู้หญิงในลักษณะคู่รักนักศึกษาชายไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์หลังแต่งงานและกรณีผู้หญิงไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยนักศึกษาชายกลุ่มนี้จะไม่มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น

การรับรู้ที่กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันคือ เมื่อมีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์กลุ่มควบคุมจะตอบว่าจะมีทันทีถึงแม้ว่าจะไม่มีถุงยางอนามัยก็ตาม ดังนักศึกษาชายในกลุ่มควบคุมคนหนึ่งกล่าวว่า "ดูหน้าตาว่าดีถ้าดีก็อาจจะเอา ถ้าเมาก็จะเอา แต่ต้องป้องกัน" และการรับผิดชอบเมื่อทำให้ผู้หญิงตั้งครรภ์นักศึกษากลุ่มควบคุมรับรู้ว่าจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยไม่ยอมที่จะเป็นฝ่ายรับผิดชอบฝ่ายเดียว ดังนักศึกษาชายผู้หนึ่งกล่าวว่า "ถ้าผู้หญิงท้องคงต้องให้เธอออก เพราะจะเสียอนาคตเราด้วย จะหาเงินให้เค้าไปทำแท้ง" และนักศึกษาอีกคนหนึ่งซึ่งกล่าวว่า "มีบ้างเอาเปรียบผู้หญิง ถ้าหากว่าผู้หญิงท้องขึ้นมาต้องรับผิดชอบทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่ผู้ชายมีอารมณ์ร้อน ไม่อยากให้ทางบ้านรู้ หรือการเรียนเสียก็ขึ้นอยู่กับผู้หญิงว่าอย่างไร จำเป็นจะต้องทำแท้ง" และนักศึกษาชายกลุ่มควบคุมรับรู้ว่าจะอยากให้ผู้หญิงอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน รับรู้ว่าผู้หญิงก็มีความต้องการทางเพศเหมือนกันผู้ชายแต่ไม่กล้าแสดงออก เกี่ยวกับการคุมกำเนิดรับรู้ว่าคุณเองต้องเป็นฝ่ายรับผิดชอบตนเองจะสะดวกกว่า

ผลการสนทนากลุ่มและทดสอบการรับรู้ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์

เมื่อเปรียบเทียบผลจากการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า นักศึกษาชายทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้ในประเด็นต่าง ๆ ใกล้เคียงกันได้แก่ ความแตกต่างและความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย ความรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง โดยผลจากการสนทนากลุ่มข้างต้น ยืนยันด้วยคะแนนจากการทดสอบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหญิงชายเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ โดยคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากลุ่มควบคุมเท่ากับ 125.1 และคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาชายกลุ่มทดลองเท่ากับ 125.5 เมื่อทดสอบความแตกต่าง พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเปรียบเทียบผลการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการ

เจริญพันธุ์ พบว่า นักศึกษาชายกลุ่มทดลองมีการรับรู้ในประเด็นต่าง ๆ สูงกว่ากลุ่มควบคุมได้แก่ ด้านความเสมอภาคทางเพศ การรับผิดชอบด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้านการคุมกำเนิด ด้านการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง และด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผลจากการสนทนากลุ่มข้างต้น ยืนยันด้วยคะแนนทดสอบการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาชายกลุ่มควบคุมเท่ากับ 125.3 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาชายกลุ่มทดลองเท่ากับ 131.1 เมื่อทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาชายทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่อเปรียบเทียบผลการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ตามรายละเอียดที่นำเสนอข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หลังจากการใช้กิจกรรมรูปแบบ นักศึกษาชายกลุ่มทดลองมีความเข้าใจ ความรู้ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องลักษณะความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง การคบเพื่อนต่างเพศ ความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิง ตลอดจนการรับผิดชอบต่อผู้หญิงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง และการตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ผลการเปรียบเทียบดังกล่าวข้างต้น ยืนยันด้วยคะแนนจากแบบทดสอบการรับรู้ โดย พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้กิจกรรมรูปแบบเท่ากับ 125.5 และคะแนนเฉลี่ยหลังจากใช้กิจกรรมรูปแบบเท่ากับ 131.1 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตาราง 6.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้บทบาททางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์

หัวข้อด้านอนามัย เจริญพันธุ์	กลุ่มทดลอง N=15		กลุ่มควบคุม N=15		SD.	t-value
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test		
1. ความเสมอภาคทางเพศ	41.9	42.2	41.9	41.8	4.9965	0.00**
2. พฤติกรรมทางเพศ	33.8	35.8	33.7	33.7	2.3229	0.00**
3. การคุมกำเนิด	16.1	17.3	16.0	16.2	2.8425	0.01*
4. การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และการทำแท้ง	16.0	16.7	16.0	16.0	2.1265	0.00**
5. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์	17.5	18.9	17.4	17.5	3.4562	0.01*
รวม	125.5	131.1	125.1	125.3	3.2376	0.02*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ใน 4 ประเด็น คือ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์การทำแท้ง และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ โดยการพัฒนาเนื้อหาของรูปแบบการให้ความรู้ จากผลการสำรวจข้อมูลจากนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา และการทบทวนองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นฐานคิดในการพัฒนารูปแบบ วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ทางเพศ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของนักศึกษาชาย ในเรื่องพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี/เอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง การหาปัจจัยได้ทำการสำรวจในนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา จำนวน 347 คน

ผลการสำรวจ พบว่า อายุเฉลี่ยของนักศึกษาชายคือ 20.3 ปี ส่วนใหญ่ขณะศึกษาพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา โดยส่วนใหญ่มีสมาชิกร่วมห้องพักเป็นเพศเดียวกัน และส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน อาชีพหลักของบิดา มารดาคือทำสวน ทำนา ทำไร่ แหล่งที่ได้รับเงินส่วนใหญ่ได้รับจากบิดา มารดา โดยรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เมื่อมีปัญหาส่วนตัวนักศึกษาชายส่วนใหญ่จะปรึกษาบิดา มารดา แต่เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศนักศึกษาชายจะปรึกษาเพื่อน รองลงมาคือปรึกษาครูรัก หรือแฟน แหล่งข้อมูลเรื่องเพศศึกษาส่วนใหญ่ได้รับจากวีดีโอ และภาพยนตร์ รองลงมาคือได้รับจากเพื่อน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 92.0 โดยส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟนหรือคนรัก อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 17.6 ปี

การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทหญิงชายความเสมอภาคทางเพศ และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ 4 ด้าน นักศึกษาชายส่วนใหญ่มีการรับรู้ที่ถูกต้องในทุกด้าน แต่

อย่างไรก็ตามนักศึกษาชายยังมีความรู้ที่ผู้วิจัยคิดว่าไม่เหมาะสมในประเด็น ผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว เป็นสมบัติของสามี ผู้ชายจำเป็นต้องมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน แต่ผู้หญิงไม่จำเป็น เพราะสามารถเรียนรู้จากผู้ชาย การตัดสินใจคุมกำเนิดและการตัดสินใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยเป็นหน้าที่ของผู้ชายที่ต้องรับผิดชอบ การซื้อถุงยางอนามัยเป็นเรื่องน่าอาย ผู้หญิงควรรับผิดชอบต่อตนเองจากการตั้งครรภ์ และผู้ชายเมื่อมีความต้องการทางเพศมักจะไม่นกัลดิดโรค (กลัวอดมีเพศสัมพันธ์ดีกว่ากลัวติดเอดส์)

การหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้บทบาทหญิงชายและความเสมอภาค ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากบิดา มารดา การเคยมีคูรัก (แฟน คู่นอน) การมีประสบการณ์ร่วมเพศ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ด้านพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะศึกษาโดยพักบ้านเช่าตามลำพัง ความเพียงพอของรายได้ แหล่งข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากวิดีโอ ภาพยนตร์ การมีคนรัก (แฟน คู่นอน) และการมีประสบการณ์ร่วมเพศ ด้านการคุมกำเนิดปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา โดยพักกับบิดา มารดา แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากวิดีโอ ภาพยนตร์ การมีคูรัก (แฟน คู่นอน) และการมีประสบการณ์ร่วมเพศ ด้านการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา โดยพักบ้านเช่ากับเพื่อน แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากบิดา มารดา และการเคยมีคูรัก (แฟน คู่นอน) ด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ได้แก่ สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา โดยพักบ้านเช่ากับเพื่อน แหล่งข้อมูลที่ได้รับข่าวสารเรื่องเพศศึกษาโดยได้รับจากโทรทัศน์ และเพื่อน

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยทำการสำรวจวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมรูปแบบ ดังกล่าวให้กับนักศึกษาชาย ทดลองใช้รูปแบบโดยใช้กระบวนการกลุ่มแนวสตรีนิยม ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ความแตกต่างระหว่างหญิงชาย ความสัมพันธ์ชายหญิงความคาดหวังของตนเองและคนใกล้ชิด

ที่มีความสัมพันธ์กัน ความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชาย เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ การเรียนรู้เรื่องการจัดการความสัมพันธ์ของตนเองกับคนอื่น ๆ การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในความสัมพันธ์ที่มี การรู้จักสิทธิของตนเองและการเคารพสิทธิของผู้อื่นในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจและการรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

ผู้วิจัยได้เลือกนักศึกษาชายกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน คัดเลือกโดยพยายามให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะคล้ายคลึงกันทางด้านสังคม และเศรษฐกิจมากที่สุด เพื่อควบคุมตัวแปร ดำเนินการวัดผลก่อนทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบ โดยจัดสนทนากลุ่มเพื่อนำผลไปใช้เปรียบเทียบ การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ ภายหลังการใช้รูปแบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ จำนวน 6 ครั้ง ภายหลังจากนั้นได้มีการวัดผลหลังทดลองใช้รูปแบบสำหรับนักศึกษาชายกลุ่มทดลอง โดยการวัดผลทั้งก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ ได้มีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (การจัดสนทนากลุ่ม)

ผลการสนทนากลุ่มนักศึกษาชายกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนใช้รูปแบบ พบว่า นักศึกษาชายทั้งสองกลุ่ม มีการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ ใกล้เคียงกันเช่น บทบาททางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ 4 ด้าน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบผลการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า นักศึกษาชายกลุ่มทดลองมีการรับรู้ในประเด็นต่าง ๆ สูงกว่ากลุ่มควบคุม

เมื่อเปรียบเทียบผลการสนทนากลุ่ม ของนักศึกษาชายกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ หลังจากการใช้กิจกรรมรูปแบบ นักศึกษาชายกลุ่มทดลองมีความเข้าใจ ความรู้เพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องลักษณะความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง การคบเพื่อนต่างเพศ ความเท่าเทียมกันระหว่างชาย-หญิง ตลอดจนการรับผิดชอบต่อผู้หญิงเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

การคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง และการตระหนักถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

7.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาททางเพศ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศ และการรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ 4 ด้าน คือ สถานที่พักอาศัยขณะศึกษา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่นักศึกษาชายรับรู้ว่าการที่ต้องออกจากบ้านมาพักอาศัยตามลำพัง โดยอยู่ห่างไกลจากบิดา มารดามีผลต่อความคิดทำให้เปลี่ยนแปลงไปซึ่งประเด็นดังกล่าวอธิบายได้ว่าการได้รับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศและการให้อิสระในการเลี้ยงดูบุตร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ กลุ่มวัยรุ่นที่มีการรับรู้ว่าบิดามารดาให้ความอิสระในการเลี้ยงดูส่วนมากมีพฤติกรรมทางเพศในการปล่อยตัว โดยเฉพาะการอยู่ไกลจากครอบครัว (พวงวรรณ จันทรรตรี, 2539) สอดคล้องกับการศึกษาของ วรวิทย์ ตาปิง (2536) ที่พบว่า วัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวกับที่พักอาศัยอยู่เอง มีทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน โดยวัยรุ่นที่พักอยู่กับบิดามารดา เห็นว่าการที่คู่รักไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสองในเวลาค่าคืนการโอบกอด จูบ และร่วมเพศกันเป็นสิ่งเสียหาย และการไปเช่าที่พักอยู่หอพักร่วมกันเป็นสิ่งไม่เหมาะสม

แหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเพศศึกษาก็ยังมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับจากเพื่อน อธิบายได้ว่า นักศึกษาคิดว่าเพื่อนด้วยกันจะเข้าใจกันได้ดี และเป็นกันเองมากกว่า สามารถปรึกษาได้เต็มที่ ไม่เขินอาย

นักศึกษาชายกลุ่มทดลองและนักศึกษากลุ่มควบคุมต่างรับรู้เหมือนกันในประเด็นเมื่อมีความสัมพันธ์กันระหว่างหญิงชาย ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียหาย แต่ผู้ชายจะเป็นฝ่ายได้ อธิบายได้ว่าแนวคิดของวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดมาแต่อดีตว่าเมื่อมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียโดยผู้ชายจะเป็นผู้ได้ ดังมี มีคำกล่าวว่า "ได้เสีย"

นักศึกษาชายมีการรับรู้ว่า ผู้ชายสามารถมีคู่นอนมากกว่าหนึ่งคนได้ ถึงแม้จะมีคู่รักอยู่แล้วก็ตาม ซึ่งวันทนี วาสิกะสิน (2526) อธิบายว่า เนื่องจากสังคมไทยให้ค่านิยมในลักษณะที่เป็นมาตรฐานเชิงซ้อน โดยยกย่องให้ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิง อนุญาตให้ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์ก่อน

สมรส หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศนอกเหนือการสมรสได้ และผู้ชายควรเป็นผู้นำพาความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ให้กับผู้หญิง แต่ในขณะที่ผู้หญิงไม่กล้าแสดงออก

นักศึกษาชายรับรู้ว่าคุณชายสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้ถึงแม้ไม่มีความรัก ประเด็นนี้อธิบายได้ว่า โดยลักษณะของเพศชายนั้นจะมีความรักที่แท้จริงได้ยาก นอกจากนั้นเป็นการปรารถนาทางเพศมากกว่า ซึ่งฝ่ายหญิงมักเข้าใจผิดคิดว่าเป็นความรักแท้

การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับการคุมกำเนิดนักศึกษาชายทั้งสองกลุ่มรับรู้ว่าคุณเองควรเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งการรับผิดชอบจากการรับรู้ของนักศึกษาชายคือเป็นผู้ตัดสินใจว่าผู้หญิงควรคุมกำเนิดด้วยวิธีใด อาจกล่าวได้ว่าอำนาจในการตัดสินใจของนักศึกษาหญิงเป็นรองนักศึกษาชาย โดยที่เป็นฝ่ายนักศึกษาชายเลือกวิธีการคุมกำเนิดให้โดยอยู่บนพื้นฐานของความสะดวก และความสุขของตน โดยมีได้คำนึงถึงสุขภาพทางเพศของผู้หญิง เป็นการตอกย้ำค่านิยมคำสอนของไทย ซึ่งมีค่านิยมมีวัฒนธรรมและค่านิยมเป็นตัวกำหนดให้ผู้หญิงต้องสงวนท่าทีต่อเพศตรงข้าม การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดเป็นสิ่งไม่สมควรกระทำ ผลที่ตามมาก็คือ เมื่อมีเพศสัมพันธ์ผู้หญิงถูกกำหนดให้เป็นฝ่ายตั้งรับ โอนอ่อนผ่อนตาม สงวนท่าที สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตยา อาชวนิจกุล และพิมพ์วัลย์ บุญมงคล (2545) ที่พบว่า วัยรุ่นชายมีแนวโน้มกล่าวว่าตนเองเป็นผู้ซื้อยาคุมกำเนิดให้กับฝ่ายหญิง

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาชายจะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการหรือกับคู่นอนที่รู้จักกันเพียงผิวเผิน แต่มักจะไม่ใช้เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก สอดคล้องกับการศึกษาของนภาพรณ์ หะวานนท์ (2542) ที่พบว่า วัยรุ่นชายมีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ แต่มีแนวโน้มจะไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนที่ไม่ใช่หญิงขายบริการ โดยเหตุผลที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนเพราะเป็นการทำลายคนใกล้ชิด ความผูกพันหรือความรัก อีกทั้งการศึกษานี้ยังพบว่านักศึกษาหญิงก็เป็นฝ่ายไม่ต้องการให้คู่รักใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากให้ความรู้สึกเหมือนมีอะไรมาขวางกั้นความสัมพันธ์ ซึ่งประเด็นนี้อธิบายได้ว่านักศึกษาหญิงก็คำนึงถึงความสุขทางเพศเช่นเดียวกับนักศึกษาชาย อีกทั้งซื้อถุงยางอนามัยยังคงถูกมองว่าเป็นสิ่งที่น่าอาย สอดคล้องกับการศึกษาของ จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์ (2544) ที่พบว่าการซื้อถุงยางอนามัยถูกมองว่าเป็นสิ่งที่น่าอายในความคิดของนักศึกษาชายและหญิง ทำให้ไม่สะดวกใจในการไปซื้อ

การรับรู้ต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับการตั้งครมไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง นักศึกษาชายรับรู้ว่าจะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งสองคนแต่จากการสนทนากลุ่ม กลับพบว่านักศึกษาชายกลุ่มทดลองมีแนวโน้มที่จะให้นักศึกษาหญิงทำแท้งแต่อย่างไรก็แล้วการตัดสินใจของแต่ผู้หญิง อธิบายด้วยบรรทัดฐานของสังคมที่คาดหวังให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายรับผิดชอบในการตั้งครม ซึ่งผู้ชายที่มีส่วนร่วมในการมีเพศสัมพันธ์มิได้ถูกคาดหวังให้เป็นผู้รับผิดชอบในผลที่จะตามมา (นภาพรณ ะหวานนท์, 2542)

นักศึกษาชายรับรู้ว่าปัจจุบันพรหมจรรย์ของผู้หญิงเป็นสิ่งที่หายากในปัจจุบัน แต่นักศึกษาชายก็อยากได้ผู้หญิงที่บริสุทธิ์เป็นภรรยา อีกทั้งนักศึกษาชายยังคิดว่าการได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงบริสุทธิ์ถือเป็นการได้ของใหม่มาใช้ ซึ่งเป็นการมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศ อธิบายได้ว่าเป็นค่านิยมพรหมจรรย์ ซึ่งเป็นการมองผู้หญิงในฐานะวัตถุทางเพศมากกว่าที่จะคำนึงถึงคุณค่าในแง่อื่น ๆ โดยถือว่าผู้หญิงที่เสียความบริสุทธิ์แล้วคุณค่าจะลดลง พรหมจรรย์ซึ่งเป็นหลักประกันว่าผู้หญิงนั้นเป็น "ของใหม่" ไม่มีผู้แตะต้องครอบครองมาก่อน จึงกลายเป็นเครื่องวัดค่าของผู้หญิงในสังคมที่ครอบงำด้วยอิทธิพลดังกล่าว

7.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ปฏิบัติ

ในส่วนของการดำเนินการต่อไปภายหลังจากการพัฒนาและการทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของนักศึกษาชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ คือ

1. ควรมีการดำเนินการเพื่อสอดแทรกเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ชายเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เข้าไปใช้ร่วมกับหลักสูตรที่สถานศึกษาสอนอยู่ตามปกติในเนื้อหาเกี่ยวข้องกัน และควรกำหนดเป็นนโยบายการศึกษาด้วย
2. ควรมีการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์โดยเน้นความเสมอภาคของหญิงและชาย เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และทำกิจกรรมตามความสนใจของนักศึกษา โดยให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการริเริ่มและดำเนินการโดยมีอาจารย์เป็นผู้คอยให้การสนับสนุน และช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

3. ควรมีการขยายผลกิจกรรมโดยให้นักศึกษาชายที่เป็นกลุ่มทดลองเป็นแกนนำในการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้ชายต่อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์กับเพื่อนเนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะปรึกษาเพื่อเมื่อมีปัญหา

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรมีนโยบายจัดอบรมเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ให้กับแกนนำนักศึกษาซึ่งเป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักศึกษาด้วยกันเอง เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ถูกต้องไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนที่มาปรึกษา เพราะการวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษาชายส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์จะปรึกษาเพื่อน

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัย

1. รูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของนักศึกษาชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ได้พัฒนาขึ้นมานี้ ได้ทำการทดลองเพียง 4 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้น ควรมีการขยายเวลาในการทดลองใช้รูปแบบให้ยาวนานกว่านี้ ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การติดตามประเมินการทดลองใช้รูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม 2 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์ ซึ่งเป็นการประเมินผลในระยะสั้น ควรมีการประเมินมากกว่านี้ โดยทิ้งช่วงเวลาประมาณ 3 เดือน เพื่อติดตามผลในระยะยาว

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมอำนาจในการต่อรองของผู้หญิงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งสองเพศ

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติของวัยรุ่นเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย เพราะถุงยางอนามัยยังคงถูกมองเป็นสิ่งไม่ดี

บรรณานุกรม

- กองวางแผนครอบครัวและประชากร กรมอนามัย. (2540). **อนามัยการเจริญพันธุ์**.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมสุขภาพจิต. (2540). **หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมใน คู่มือการฝึกอบรมการดูแลทางสังคม
จิตใจสำหรับแพทย์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย,
69-78.
- กฤตยา อาชวนิจกุล, และพิมพ์วิทย์ บุญมงคล. (2542). **รื้อสร้างองค์ความคิดผู้หญิงกับสุขภาพ**.
ในพิมพ์วิทย์ บุญมงคล, นิภรณ์ สันหจรียา, และคันสนีย์ เรืองสอน (บรรณาธิการ.),
รื้อสร้างองค์ความคิดผู้หญิงกับสุขภาพ (หน้า 3-11). กรุงเทพมหานคร : เจนเดิร์ฟเพรส.
- กาญจนา ปิฎกุธ. (2541). **ค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอำนาจแห่งตนในการ
ควบคุมทางสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อ
ทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์
สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กำธร ไพจิตรดี. (2544). **การประเมินประสิทธิผลการใช้ข้อมูลของผู้นำนักศึกษาชายและหญิงใน
เรื่องบทบาทหญิงชายด้านอนามัยการเจริญพันธุ์จากการใช้หลักสูตรอนามัยการเจริญพันธุ์
ในวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา ใน บุปผา ศิริรัมย์, เบญจา ยอดดำเนิน-เอ็ดดิกซ์ และ
Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ
ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 1-10). นครปฐม : สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- กำแหง จาตุรจินดา. (2543). **จริยธรรมกับอนามัยการเจริญพันธุ์ใน อนามัยการเจริญพันธุ์
ประเทศไทย สิ่งท้าทายและความหวังในทศวรรษหน้า**. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.

จันทร์แรม ทองศิริ. (2539). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน.

การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาสาธรรณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิรดา เอี่ยมมะหงษ์, วิโรจน์ เอี่ยมมะหงษ์, และโชคชัย อินทรประสงค์. ประสิทธิภาพการจัดโปรแกรม
ส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยเน้นบทบาทชายในคู่สมรสที่มีบุตรคนแรก จังหวัดอ่างทอง
ในบุปผา ศิริรัมย์, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.),
รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ ภาวะมิติทางเพศ และอนามัย
การเจริญพันธุ์. (หน้า 68 - 79). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัย
มหิดล.

จิราพร มงคลประเสริฐ. (2544). ผลของการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาต่อการรับรู้บทบาทหญิงชาย
และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระยะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นของนักเรียนชายและหญิงชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน ใน บุปผา ศิริรัมย์, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์
และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ
ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 1-15). นครปฐม : สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

จิราลักษณ์ จงสถิตมัน. (2546). สังคมสงเคราะห์กลุ่ม. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์. (2544). การรับรู้บทบาทหญิงชายและการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับอนามัย
การเจริญพันธุ์ของนักศึกษาชายและหญิงระดับอุดมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ในบุปผา
ศิริรัมย์, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), รายงานการ
วิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์.
(หน้า 55 - 60). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

จิราพร มงคลประเสริฐ. (2539). ผลของการใช้แผนการสอนเพศศึกษาต่อความรู้ เจตคติ และ
 สุขปฏิบัติทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดน่าน.
 วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขานามัยครอบครัว.
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

จิราลักษณ์ จงสถิตมัน, เรณู อรรฐาเมศร์, และพิงพิศ จักรปิง. (2543). ความเป็นหญิงชาย เรื่อง
 ทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ในภาคเหนือ : การวิจัยเอกสารใน ชุติศักดิ์ วิทยาภัก
 (บรรณาธิการ.), สังคมศาสตร์ วารสารวิชาการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เชียงใหม่. (หน้า 212-258). เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิตรา ไชยชนะ, สว่าง ประทีปเกาะ, วีรพัฒน์ เกาธรรมพรรค, และนิรชร ชูติพัฒนะ. (2544).
 บทบาทหญิงชายเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของแรงงานชายถิ่นอีสานในโรงงาน
 อุตสาหกรรมถุงมือยาง จังหวัดสงขลา ในบุปผา ศิริรัมย์, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ
 Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ
 ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 1-10). นครปฐม : สถาบันวิจัย
 ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ต้องจิตต์ กาญจโนมัย. (2540). การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับทฤษฎี
 การสร้างพลังในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงตั้งครรภ์ โรงพยาบาลแม่และเด็ก
 ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเอก
 สุขศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

นภาพร หะวานนท์. (2542). ปัญหาทางเพศของวัยรุ่นและการทำแท้ง. ใน พิมพิวัลย์ บุญมงคล,
 นิกรณ สันหจรียา, และคันศนีย์ เรืองสอน (บรรณาธิการ.), รื้อสร้างองค์ความคิดผู้หญิง
 กับสุขภาพ. (หน้า 277-311). กรุงเทพมหานคร : เจเนอเรชั่นเพรส.

นิกร ดุสิตสิน และคณะ. (2544). โครงการส่งเสริมบทบาทชายเพื่อรับผิดชอบด้านอนามัยการ
 เจริญพันธุ์ โดยใช้โปรแกรมการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้. กรุงเทพมหานคร :
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์. (2544). เพศภาวะและมิติทางเพศ ในบุปผา ศิริรัศมี, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), รายงานการวิจัยโครงการ พัฒนางานวิจัยด้านเพศ ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 25 - 38). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. เชียงใหม่ : บี.เอส.การพิมพ์.

สุวชัย อินทรประเสริฐ. (2543). อนามัยการเจริญพันธุ์ในอนามัยการเจริญพันธุ์ในประเทศไทย : สิ่งท้าทายและความหวังในทศวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง

สุนิรา ทอมป์สัน. (2540). ความแตกต่างระหว่างหญิงและชายในเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ ใน อนามัยการเจริญพันธุ์. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข

สุริย์พร กฤษเจริญ และกอบแก้ว สุวรรณ. (2544). การรับรู้บทบาทหญิงชายและมิติทางเพศของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกและสามี ใน บุปผา ศิริรัศมี, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศ ภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 125 - 132). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 1. (2542). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้ชายในประเด็นปัญหา อนามัยการเจริญพันธุ์ในกิจกรรมศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 1. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.

รัตนา ธนาพรสังสุทธิ์. (2528). ชายผู้เกี่ยวกับปัญหาการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคม สงเคราะห์ศาสตร์ มหามบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์. (2541). กระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างและเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติ คู่มือผู้บริหาร ทักษะชีวิตในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.

_____. (2537). การสร้างและปรับเปลี่ยนทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.

ทิตนา แชนนี และเยาวพา เดชะคุปต์. (2522). ประวัติความเป็นมาและทฤษฎีเกี่ยวกับ
"กลุ่มสัมพันธ์" ใน กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. ทิตนา แชนนี.
(บรรณาธิการ). กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์.

อมรา สุนทรธาดา. (2544). ทบทวนความสัมพันธ์เชิงอำนาจและพฤติกรรมอนามัยเจริญพันธุ์ ใน
บุปผา ศิริวัศมี, เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.),
คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะมิติทางเพศ และ
อนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 63 - 67). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอื้อมพร ทองกระจาย. (2544). อนามัยการเจริญพันธุ์ ใน บุปผา ศิริวัศมี, เบญจา ยอดดำเนิน-
แอ็ดติกซ์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ
พัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์. (หน้า 25-30).
นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุมาภรณ์ ภัทรวาณิชย์. (2541). รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง การใช้สื่อเพื่อปรับ
เปลี่ยนความคิดเห็นและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น : กรณีศึกษาโรงเรียน
พาณิชยการแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. 2538. ปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เสี่ยงของวัยรุ่น.
นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

เรณู อรรฐาเมศรี. (2544). มิติทางสังคมและวัฒนธรรมกับอนามัยการเจริญพันธุ์ใน บุปผา ศิริวัศมี, เบญจฯ ยอดดำเนิน-แอ็ดติงส์ และ Alan Noel Gray (บรรณาธิการ.), **คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์**. (หน้า 68 - 79). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

มานพ คณะโต. (2541). **พฤติกรรมทางเพศ : ทบทวนองค์ความรู้ สถานการณ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องภายใต้โครงการสืบสานวัฒนธรรมไทยสู่สุขภาพที่ยืนยาว**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

ศุภิมา (นฤมล) วงศ์สุภาพ. (2541). **นางงามตุ๊กกระจก : การศึกษากระบวนการกลายเป็นหมอนวดไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : ศยาม.

เยาวรัตน์ ประักษ์ขาม. (2529). **การศึกษาถึงปัญหาความต้องการและบริการด้านการเจริญพันธุ์ และการวางแผนครอบครัวของเด็กวัยรุ่นในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : กองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). **ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา.

วรวิทย์ ตาปิง. (2536). **ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ และพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Dioan-Mueller R. (1996). The sexuality connection in reproductive health. In S. Zeidenstein and K. Moore (Eds.), **Learning about sexuality : A practical beginning**. New York : The Population Council, Inc.

Herdon, N. (1998). **Men influence contraceptive use**. Netwok.

- Holland, J. et al. (1992). Risk, Power and the Possibility of Pleasure : Young Women and Safer Sex. In **AIDS care**. Vol 4. No.3.
- Komin, Suntaree. (1991). **Psychology of the Thai People : Values and Behavioral Patterns**. Research Centre, National Institute of Development Administration (NIDA). Bangkok : Thailand September.
- Mi Kim, Y., Kols, A., Nyakaura, R., Maragwanda, C., & Chibatamoto. P. (2001). Promoting sexual Responsibility Among Young People in Zimbabwe. **Family Planning Perspective**, 27, 1.
- Singchungchai P. ; Kuropakornpong P. and Vilairatana S. (1998). **Report on Gender, Sexuality and Reproductive Health in Southern Thailand**. Songkla : Faculty of Nursing, Prince of Songkla University.
- Valente, T.W. (1998). Mass Media and Interpersonal Influence in A Reproductive Health Communication Campaign in Bolivia. **Communication Research**. 25, (1), p. 96-124.
- Van - Rossem, R. & Meekers, Dominique (2000). An evaluation of the effectireness of Targeted social marketing to promote adolescent and young adult reproductive health in Cameroon. **AIDS education and preverion**, 12 (5) : p 383 - 404.

Output จากโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจาก สกว.

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 เชิงสาธารณะเกิดเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมบทบาทของผู้ชายในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ระหว่างสถานบริการสาธารณสุขเช่น โรงพยาบาลอุดรดิตถ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ ในการจัดสถานที่บริการเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของวัยรุ่น รวมทั้งมีการให้ความรู้ที่ถูกต้องกับวัยรุ่น และอาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาเพศศึกษาในการที่จำกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้มีความเท่าเทียมระหว่างหญิงชาย และการส่งเสริมให้นักศึกษาชายมีความรับผิดชอบในความสัมพันธ์

1.2 เชิงวิชาการ มีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับเนื้อหาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้ชาย และความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย เกิดเครือข่ายในกลุ่มนักศึกษาที่เป็นแกนนำให้การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ชาย

2. มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ฉบับที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547
- กรกฎาคม 2547

ภาคผนวก
ภาพกิจกรรมของโครงการ

รูปที่ ๑ จัดสนทนากลุ่มในนักศึกษหญิงก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม

รูปที่ ๒ จัดสนทนากลุ่มในนักศึกษาชายก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม

รูปที่ ๓ และ ๔ จัดกระบวนการกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่าง
นักศึกษาชาย-หญิง

รูปที่ ๕ และ ๖ นักศึกษาชายสาธิตวิธีการคุมกำเนิดและการใช้ถุงยางอนามัย

รูปที่ ๘ และ ๘ สภาพห้องพักของนักศึกษา

การศึกษาปัจจัยและรูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายในการรับผิดชอบ อนามัยเจริญพันธุ์ในนักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์ *

The Project to Study Form of Male's Role Promotion in Reproductive Health
Responsibility of a Higher Educate Students in Uttaradit Province

จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์**

ผศ. ดร.สุรียพร พันพื้ง***

แนวคิด

บทบาททางเพศเกิดจากการที่สังคมแต่ละแห่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ขัดเกลาทางสังคม อันนำไปให้คนปฏิบัติไปในทิศทางต่าง ๆ กันตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานภาพของหญิงและชาย โดยที่เพศหญิงมักจะมีสถานภาพต่ำกว่าเพศชายเสมอ¹ เช่น ผู้ชายต้องเก่งทางเพศและมีเมียหลายคนพร้อมกัน เป็นความคิด ความเชื่อ ความพอใจ ความภูมิใจที่นำไปสู่การประพฤติด้านทางเพศโดยไม่สนใจความรู้สึกของผู้หญิง ดังนั้นการสร้างทัศนคติ การสนับสนุนให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในอนามัยเจริญพันธุ์ ส่งเสริมเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ สามารถทำได้โดยกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล และการขัดเกลาจากคนในสังคมนรอบตัวที่เกิดจากการฟัง การอ่าน ประสบพบเห็นและปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชน โรงเรียน บ้าน หลังจากกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participation Learning) และกระบวนการกลุ่ม (Group Process)

ดังนั้นการส่งเสริมบทบาทชาย ให้รับผิดชอบในเรื่องเพศและอนามัยเจริญพันธุ์จึงสามารถทำได้ด้วยกลวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และกระบวนการกลุ่ม จากเรื่องที่สร้างความสนใจ ตรงกับปัญหาความต้องการของคนในแต่ละชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบ และปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ทางเพศ และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ของนักศึกษาชาย ในเรื่องพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี/เอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง

* รายงานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

** อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

สมมติฐาน

การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ที่สมาชิกภายในกลุ่มต่าง แลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับ ประเด็นความเป็นเพศ และเน้นกระบวนการสนทนาแลกเปลี่ยน (Dialogical Process) อันได้แก่นักศึกษาหญิงและชายต่างแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์มุมมอง ความเชื่อ ความหมายต่าง ๆ ในเรื่องเพศ (Gender) ระหว่างกันและยกประเด็น เหตุการณ์สมมติ ขำว มาอภิปรายร่วมกัน จะชักนำให้นักศึกษาชายเกิดความตระหนัก (Awareness) มีเจตคติที่ดี เกิดพฤติกรรมทางเพศที่สร้างสรรค์ มีวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ (Health Life Style) คือมีความเสมอภาคทางเพศ ทำให้นักศึกษาชายมีความรับผิดชอบต่อสตรี รู้จักหลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยง และเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องอนามัยเจริญพันธุ์ มากขึ้น

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 งานวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชายระดับอุดมศึกษา จำนวน 347 คน วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ Chi-square test

ส่วนที่ 2 งานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมบทบาทชายเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ กลุ่มทดลองจำนวน 12 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 9 คน คัดเลือกโดยพยายามให้กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะคล้ายคลึงกันทางด้านสังคม และเศรษฐกิจมากที่สุด เพื่อควบคุมตัวแปร กลุ่มทดสอบได้รับกิจกรรม (โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และกระบวนการกลุ่มในการสะท้อนความคิดของนักศึกษาหญิงและชาย) จำนวน 4 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับกิจกรรม เก็บข้อมูลก่อนและหลังให้กิจกรรมโดยใช้แบบสอบถาม ทดสอบความแตกต่างภายในกลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test unpair ความแตกต่างระหว่างกลุ่มใช้สถิติ t-test

กิจกรรมที่กลุ่มทดลองได้รับคือ

ครั้งที่ 1 แลกเปลี่ยนทัศนคติ และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชาย เกี่ยวกับบทบาททางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ เพื่อให้เข้าใจเพศตรงข้าม¹

ครั้งที่ 2 แบ่งกลุ่ม นักศึกษาชาย เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ กับกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ โดยทั้ง 2 กลุ่ม มี นักศึกษาหญิงร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสะท้อนความคิดในประเด็นการสร้างกระบวนการสัมพันธ์ภาพระหว่างหญิงชาย¹

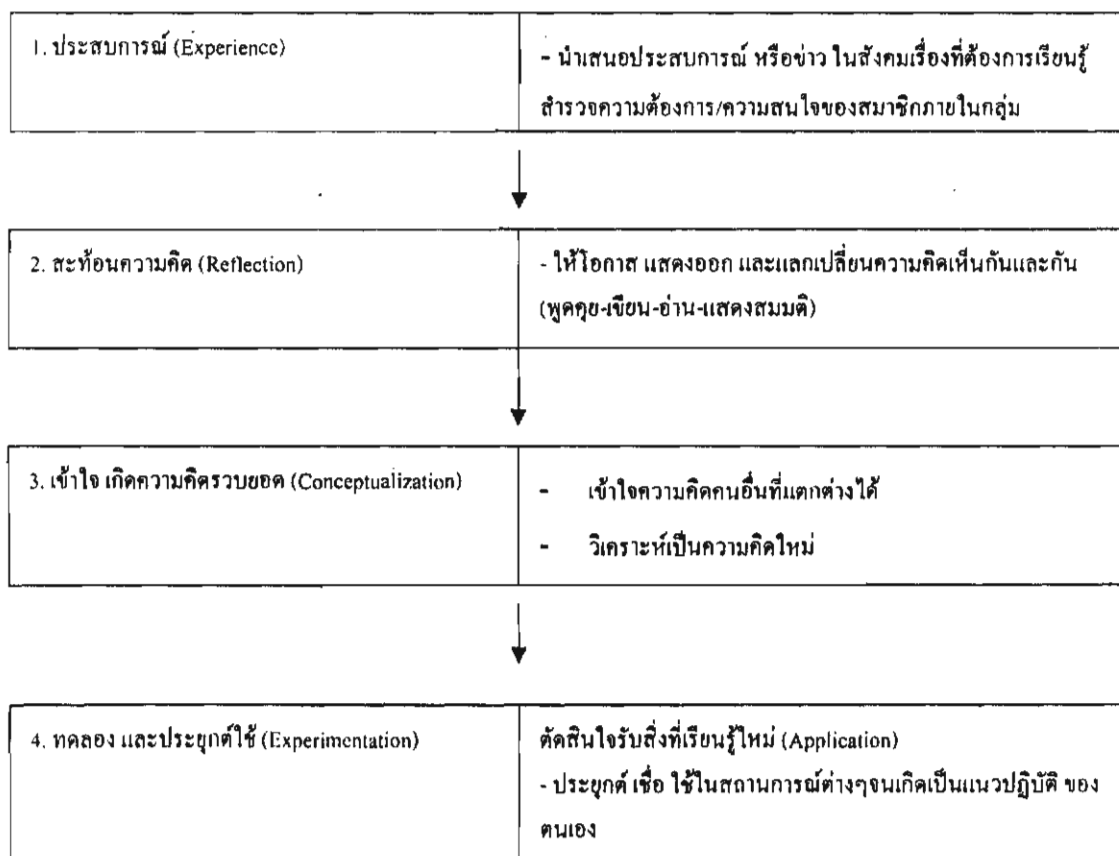
ครั้งที่ 3 สนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษคติ ในประเด็นความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้าม เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ โดยการยกสถานการณ์ให้วิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากผู้ชายไม่มีความรับผิดชอบ⁴

ครั้งที่ 4 การให้ความรู้เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงพฤติกรรมเสี่ยง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับเพื่อนต่อไป

หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมประเมินผลในกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบสอบถามทัศนคติ และสนทนากลุ่มเพื่อติดตามการนำสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ผลการวิจัย

รูปแบบกิจกรรม ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม⁴ (Participatory Learning Process) และกระบวนการกลุ่ม (Group Process) โดยมีกรอบดังนี้

ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในกลุ่มทดลอง

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้รับรู้ทัศนคติ และเหตุผลในการปฏิบัติตัวของเพศตรงข้ามทั้งเรื่องทั่วไปในสังคมและเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์
2. นักศึกษาชายที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศจะมีทัศนคติ แนวโน้มในการปฏิบัติที่ทำให้เกียรติเพศตรงข้ามมากกว่ากลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์
3. นักศึกษาชายได้รู้ความคิดของเพศตรงข้ามและของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้ตระหนักถกมกถึงความคิดและพฤติกรรมของตน
4. สมาชิกกลุ่มได้แนวทางในการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้าม สมาชิกในกลุ่มนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน
5. การควบคุมความต้องการทางเพศแตกต่างกันระหว่างหญิงชาย เนื่องจากการยอมรับของสังคมและการได้รับสื่อที่แตกต่างกัน
6. ค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ 4 ด้าน ของนักศึกษากลุ่มทดลองสูงขึ้นหลังได้รับกิจกรรม และมีค่ามากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้บทบาททางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์

หัวข้อดี เอนอนามัยเจริญพันธุ์	กลุ่มทดลอง N= 15		กลุ่มควบคุม N= 15	
	Pre-test	Post-test	Pre-test	Post-test
1. ความเสมอภาคทางเพศ	2.2546	2.5694	2.1914	2.1420
2.พฤติกรรมทางเพศ	2.2157	2.5980	2.2418	2.1373
3.การคุมกำเนิด	2.1250	2.4792	2.0694	2.0972
4.การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการทำแท้ง	2.1190	2.6667	2.3173	2.2222
5.โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์	2.3958	2.5729	2.3333	2.0972

สรุปและวิเคราะห์

วิธีการที่นำมาทดลองใช้ คือการแลกเปลี่ยนทัศนคติ และประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเข้าใจเพศตรงข้าม แทนที่จะเข้าใจจากความคิดและประสบการณ์ของตนเอง ด้วยการประยุกต์กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และกระบวนการกลุ่ม ทำให้เกิดการ

ตัดสินใจร่วมกัน ประยุกต์ใช้เป็นทัศนคติและพฤติกรรมของตน และนำประสบการณ์ไปถ่ายทอดแก่เพื่อนสอนเพื่อน ซึ่งจากการติดตามประเมินในกลุ่มทดลอง พบว่า นักศึกษาได้นำสิ่งที่ได้รับไปถ่ายทอดกับเพื่อน และปรับทัศนคติและแนวคิดของตนเองในการปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามเช่นการให้เกียรติ ให้อิสระในการคบผู้อื่น อย่างไรก็ตามการศึกษานี้มีข้อจำกัด คือ จำนวนสมาชิกในกลุ่มทดลองที่น้อยเกินไป และการขาดการติดตามระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- ¹ จีราลักษณ์ จงสถิตมัน. (2546). สังคมสงเคราะห์กลุ่ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- ² Gill Gordon. (1999). **Choices A Guide for Young People**. Macmillan Education: London.
- ³ เรณู อรรธนาเมศร์ และคณะ. (2543). คู่มือการสอนเพศศึกษา ตามมิติวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและเครือข่ายสังคม. สถาบันราชภัฏเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- ⁴ สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. บี.เอส. การพิมพ์: เชียงใหม่.
- ⁵ นิกร คูสัตติน และคณะ. (2544). โครงการส่งเสริมบทบาทชายเพื่อรับผิดชอบด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ โดยใช้โปรแกรมการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้. ศูนย์วิจัยและพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.